

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

Bakalářská práce

Statistická analýza úrovně bydlení
v České republice

Autor práce: Šárka Macháčková

Praha, 2011

Vedoucí práce: prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Šárka Macháčková

obor Veřejná správa a regionální rozvoj

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název práce: **Statistická analýza úrovně bydlení v ČR**

Osnova bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Literární rešerše- přehled základních pojmů a dosavadního výzkumu v dané oblasti
4. Vlastní analýza vybraných ukazatelů charakterizujících úroveň bydlení v ČR
5. Závěr
6. Seznam použitých zdrojů
7. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 30 - 40 stran

Doporučené zdroje:

LUX M. a kol.: Standardy bydlení 2003/2004 – Bytová politika v ČR: efektivněji a cíleněji; Sociologický ústav AV ČR 2004

LUX, Martin a kol.: Bydlení – věc veřejná, Sociální aspekty bydlení v České republice a zemích EU, Praha, Sociologické nakladatelství (SLON) 2002, 288 str., ISBN 80-86429-12-1

LUX, Martin a kol.: Finanční dostupnost bydlení v České republice a v zemích EU, Praha, studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky 2002, 179 str.

POLÁKOVÁ, O. a kol.: Bydlení a bytová politika; Ekopress; Praha 2006

SVATOŠOVÁ, L., KÁBA, B.: Statistické metody I, PEF ČZU Praha, 2008, ISBN 978-80-213-1672-0

SVATOŠOVÁ, L., KÁBA, B.: Statistické metody II, PEF ČZU Praha, 2008, ISBN 978-80-213-1736-9

Materiály ČSÚ, MMR

SYROVÝ, P.: Financování vlastního bydlení; Grada Publishing; Praha 2003

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.**

Termín odevzdání bakalářské práce: březen 2011

Kaške

.....
Vedoucí katedry

[Handwritten signature]

.....
Děkan

V Praze dne: 24. 3. 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem pouze podklady (literaturu, projekty, SW atd.) uvedené v příloženém seznamu.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 Zákona č.121/2000 Sb. , o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Praze dne _____

_____ podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí prof. Ing. Libuši Svatošové, CSc. za odborné vedení, připomínky a poskytnutí cenných rad k vypracování mé bakalářské práce. Také bych chtěla poděkovat Bc. Václavu Hanzlíkovi za pomoc při vypracování dotazníkového průzkumu.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá tématem statistické analýzy úrovně bydlení obyvatel v České republice. Teoretická část práce je zaměřena na možná hlediska ovlivňující stav a vývoj úrovně bydlení. Do těchto hledisek řadíme příjem domácností, kolik musí vynaložit financí na bydlení, jaký je stav jejich bytu, popřípadě vlastnictví bytu. Dále to jsou velikost obytné plochy a počet členů domácnosti na tuto obytnou plochu.

Praktickou částí práce je dotazníkové šetření, ve kterém respondenti odpovídali na 20 otázek týkajících se jejich bydlení. Získaná data jsou srovnána se šetřením o domácnostech, která zpracovává Český statistický úřad. Z obou zdrojů jsou vyvozeny závěry, týkající se spokojenosti obyvatel s úrovní bydlení.

Klíčová slova: Úroveň bydlení, vlastnictví bytu, příjem domácností, výdaje domácností, počet členů domácnosti, obytná plocha

Abstract

The objective of the bachelor thesis is a statistical analysis of living standards of the Czech population. The theoretical part is focused on possible aspects affecting the current state and potential development of the living standards. These aspects include household income, amount of money which has to be spent on housing, state of the flat, ownership of the flat, size of the flat, and number of household members living in the flat.

Practical part is based on a survey containing 20 questions about housing of the respondents. Obtained data are compared with the data of the Czech Statistical Office which evaluate the information about households in the Czech Republic. Using data from the both sources, the author deduces whether people are satisfied with the level of their housing.

Key words: Housing standards, ownership of a flat, household income, household expenditure, number of household members, living area

OBSAH

1	Úvod	1
2	Metodika	2
2.1	Cíl práce	2
2.2	Sběr dat	2
2.2.1	Data ze zdrojů Českého statistického úřadu	2
2.2.2	Dotazníkový průzkum	3
2.3	Statistické metody užití v analýze	3
2.3.1	Analýza časových řad	3
2.3.2	Členění časových řad	3
2.3.3	Modely časových řad	4
2.3.4	Prognózy časových řad	4
3	Literární rešerše	5
3.1	Úroveň bydlení	5
3.2	Definování pojmu dům	5
3.3	Rodinné domy	5
3.4	Bytové domy	6
3.5	Jiné domy	6
3.6	Byt a jeho definice dle české legislativy	7
3.7	Třídění bytů dle úrovně	7
3.8	Obydlenost domu dle SLDB	8
3.9	Úroveň bydlení a jeho prostředí	9
3.9.1	Lokalita	9
3.9.2	Velikost bytu	10
3.10	Trendy bydlení	10
3.11	Vlastnictví, cena bytů, nájemné	11
3.11.1	Vlastnictví	11
3.11.2	Cena bytů	11
3.11.3	Ovlivnění cen nájmu kvalitou bydlení	12
3.12	Základní druhy bydlení	12
3.12.1	Bytové družstvo	13
3.12.2	Vlastnické bydlení	13
3.12.3	Společenství vlastníků	14
3.12.4	Nájemní bydlení	14
3.13	Spokojenost s bydlením	15

4	Analýza dat	17
4.1	Bytová výstavba v ČR	17
4.2	Míra zaměstnanosti a nezaměstnanosti v ČR	21
4.3	Průměrná výše měsíční mzdy a důchodů	23
4.4	Investice do životního prostředí a okolí bytů	25
4.5	Vývoj kultury v ČR	27
4.6	Vydání a potřeba domácností	28
5	Dotazníkové šetření	31
6	Závěr	36
	Literatura	40
A	Dotazník	I
B	Bytová výstavba v České republice	III
C	Průměrná měsíční výše důchodů v ČR	IV
D	Investice na ochranu životního prostředí ČR	V
E	Kultura v České republice	VI
F	Struktura zaměstnanců podle výše hrubé měsíční mzdy v ČR	VII
G	Vodovody a kanalizace v ČR	VIII
H	Výdaje domácností za ICT vybavení a služby	IX
I	Struktura čistých peněžních vydání domácností v ČR	X
J	Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR	XI
K	Velikost bytů	XII
L	Vyhodnocení dotazníku	XIII

SEZNAM OBRÁZKŮ

3.1	Struktura bytového fondu ČR (Fendrych, 2010).	8
3.2	Osídlení v České republice (ČSÚ, 2007b).	10
3.3	Průměrné nabídkové ceny za m^2 starších bytových jednotek v osobním vlastnictví podle krajů (Hromada, 2008).	12
3.4	Míra zatížení domácností nájmem v krajích ČR (ÚAVČR, 2007).	14
3.5	Typ nabízené nemovitosti (Svačina, 2008)	16
4.1	Bytová výstavba v ČR.	17
4.2	Bytová výstavba v ČR (bytové domy).	18
4.3	Bytová výstavba v ČR(rodinné domy).	19
4.4	Bytová výstavba v ČR.	20
4.5	Průměrná obytná plocha v m^2 .	21
4.6	Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR.	22
4.7	Mzdy pro rok 1998.	23
4.8	Mzdy pro rok 2008.	23
4.9	Průměrná měsíční výše důchodů v ČR.	24
4.10	Investice na ochranu životního prostředí.	25
4.11	Podíl obyvatel zásobovaných pitnou vodou a připojených na kanalizační řad.	26
4.12	Vývoj kultury v České republice.	27
4.13	Struktura čistých peněžních vydání domácností v ČR.	28
4.14	Výdaje domácností za ICT vybavení a služby.	30
5.1	Otázka č. 2.	31
5.2	Otázka č. 3.	32
5.3	Otázka č. 4.	32
5.4	Otázka č. 5.	32
5.5	Otázka č. 8.	32
5.6	Otázka č. 9.	33
5.7	Otázka č. 10.	33
5.8	Otázka č. 11.	33
5.9	Otázka č. 12.	33
5.10	Otázka č. 13.	34
5.11	Otázka č. 15.	34
5.12	Otázka č. 19.	35
5.13	Otázka č. 20.	35
A.1	Dotazník část 1.	I
A.2	Dotazník část 2.	II

L.1	Otázka č. 1.	XIII
L.2	Otázka č. 6.	XIII
L.3	Otázka č. 7.	XIII
L.4	Otázka č. 14.	XIV
L.5	Otázka č. 16.	XIV
L.6	Otázka č. 17.	XIV
L.7	Otázka č. 18.	XIV

SEZNAM TABULEK

B.1	Bytová výstavba v České republice (ČSÚ, 2011a).	III
C.1	Průměrná měsíční výše důchodů v ČR (ČSÚ, 2011a).	IV
D.1	Investice na ochranu životního prostředí (ČSÚ, 2011a).	V
E.1	Kultura v České republice (ČSÚ, 2011a).	VI
F.1	Struktura zaměstnanců podle výše hrubé měsíční mzdy v ČR (ČSÚ, 2011a).VII	
G.1	Vodovody a kanalizace v ČR (ČSÚ, 2011a).	VIII
H.1	Výdaje domácností za ICT vybavení a služby (ČSÚ, 2011a).	IX
I.1	Struktura čistých peněžních vydání domácností v ČR (ČSÚ, 2011a).	X
J.1	Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) (ČSÚ, 2011a).	XI
K.1	Velikost bytů dokončených ve stavbách pro bydlení v letech 1997-2009 (ČSÚ, 2011b).	XII

1 ÚVOD

Jednou ze základních potřeb člověka je uspokojení potřeby bydlení, která bývá na jedné z předních pozic pomyslného žebříčku důležitosti. Úroveň bydlení významně ovlivňuje životní úroveň jedince a tím i jeho postavení ve společnosti. Problematiku bydlení řeší nejen jednotlivci, rodiny, politické strany, ale i odborníci a media. Úroveň bydlení se stále mění, vyvíjí s dobou a je závislá na hodnotách a prioritách obyvatel a trendu společnosti. Bakalářská práce se zabývá statistickou analýzou úrovně bydlení na celém území České republiky.

Práce má přiblížit současnou situaci bydlení obyvatelstva České republiky a s ní i spokojenost, jak s úrovní okolí, tak se zařízením bytů a služeb. Dle sociálních tříd rozlišujeme kvalitu bydlení poměrem nákladů na bydlení vůči příjmům domácností. V současné době je prokázáno, že je velmi úzký vztah mezi sociálními třídami, kvalitou bydlení a mírou zatížení výdaji na bydlení, které ovlivňují úroveň bydlení obyvatel. S bydlením souvisí i bytová výstavba, která je velice významná pro ekonomické aspekty trhu s nemovitostmi. Investování do bydlení a jeho zařízení tvoří významnou část investic ať už jedince nebo celé rodiny. Z pohledu domácností je největší investicí pořízení vlastního bydlení. Udržení a vylepšování vlastněného bytu již není tak finančně náročné a domácnosti mohou investovat zbylé peníze jinam.

Práce bude rozdělena na dvě části, kdy první část se bude zabývat teoretickým popisem současného způsobu průzkumu úrovně bydlení veřejnosti a definováním jednotlivých pojmů v problematice bydlení.

Ve druhé části budou statisticky zpracovány zjištěné údaje, přičemž základem budou údaje, které získal Český statistický úřad. Tyto údaje budou srovnány s vlastním průzkumem, tvořeným dotazníkovým šetřením, rozesílaným elektronickou poštou formou formuláře vyplňovaného na internetu.

Hodnoceno bude, které aspekty nejvíce působí na rozvoj a úroveň bydlení v ČR. Co lidé nejvíce považují za přínos, či naopak za nedostatek v bydlení a zda-li je úroveň a kvalita bytu důležitější než kvalita a úroveň jeho okolí. Bude ověřena závislost spokojenosti s bydlením na druhu nájemního vztahu a do jaké míry výše nájemného ovlivňuje úroveň bydlení.

2 METODIKA

2.1 Cíl práce

V této práci budou shromážděna data vypovídající o úrovni bydlení v České republice. Bude provedena analýza základních ukazatelů hodnocení úrovně bydlení. Tyto údaje budou srovnány s vlastním dotazníkovým šetřením, které bude zaměřeno především na spokojenost obyvatel s kvalitou jejich bytu, stavu jeho okolí a také na finanční zátěž, kterou pro ně toto bydlení představuje.

2.2 Sběr dat

Veškerá data použitá v této práci jsou získána ze zdrojů Českého statistického úřadu (ČSÚ) nebo vlastním dotazníkovým šetřením.

2.2.1 Data ze zdrojů Českého statistického úřadu

Český statistický úřad provádí veškerá výběrová šetření v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů a s ohledem na zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně individuálních dat. Účelem šetření bylo získat reprezentativní údaje o příjmovém rozdělení jednotlivých typů domácností, údaje o způsobu, kvalitě a finanční náročnosti bydlení, vybavení domácností předměty dlouhodobého užívání a o pracovních, hmotných a zdravotních podmínkách dospělých osob žijících v domácnosti (ČSÚ, 2010).

Účast ve všech šetřeních je dobrovolná, neexistuje zpravodajská povinnost vyplývající ze zákona. Výběr domácností se uskutečnil ve všech krajích ČR. V jeho průběhu navštívili pověřené tazatelé domácnosti ze 4300 nově vybraných bytů a dále 7686 domácností náležících ke druhé až čtvrté vlně šetření (ČSÚ, 2010). Šetření bylo prováděno klasicky dotazníkovou metodou. Část domácností byla šetřena metodou elektronických dotazníků v prostředí BLAISE (ČSÚ, 2010), kdy každému šetření byl přítomen tazatel a ten během rozhovoru zapisoval zjištěné údaje do papírových (elektronických) dotazníků.

Jednotkou zjišťování je byt. Šetření bylo rozděleno do tzv. vln. 1.vlna (1. návštěva) prošetřuje všechny hospodařící domácnosti a jejich osoby, které mají ve vybraném bytě obvyklé (tzn. jediné nebo hlavní) bydliště. Toto pravidlo platí i pro cizí státní příslušníky a podnájemníky. Ve 2. až 4. vlně se šetří pouze domácnosti, které zahrnují tzv. panelové osoby, tj. osoby zapsané při 1. vlně šetření. Panelové osoby odstěhované z původní

domácnosti se dohledávají na jejich nové adrese. Do šetření se pak spolu s touto panelovou osobou zahrnou všechny osoby, které s ní tvoří hospodařící domácnost (ČSÚ, 2010).

Kontrola dotazníkového materiálu probíhá u papírových dotazníků metodou OCR (optickým čtením dokumentů). K těmto datům jsou potom přidány údaje z elektronického šetření, které prošly předchozí kontrolou logičnosti, správnosti a případné opravě chyb.

2.2.2 Dotazníkový průzkum

Částí této práce bude sestavení dotazníku určeného k průzkumu spokojenosti obyvatel s úrovní bydlení a použití takto zjištěných dat k porovnání s údaji zjištěnými Českým statistickým úřadem. Zhotovený dotazník bude v elektronické podobě rozeslán respondentům pomocí elektronické pošty (EMAIL), instantních komunikačních programů (ICQ a SKYPE) a na webových stránkách (www.vyplnto.cz). Dotazník bude obsahovat 20 jednoduchých otázek zkoumajících spokojenost respondentů s bydlením a základní informace o bytových jednotkách a jejich okolí. S dotazníkem byly zasílány i jednoduché pokyny jak dotazník vyplnit a odeslat zpět.

2.3 Statistické metody užití v analýze

Pro analýzu dat byly použity základní ukazatele deskriptivní statistiky, které uvádí Svatošová – Kába (2008b). Dále byly použity metody analýzy časových řad.

2.3.1 Analýza časových řad

Časové řady jsou složeny z jednotlivých úrovní závisle proměnné veličiny Y a jsou brány jako funkce času. Časová řada je často definována jako množina pozorování kvantitativní charakteristiky a je uspořádána v čase. Tento model je velmi vhodný pro veličiny na něž má vliv mnoho faktorů obtížně podchytitelných (Svatošová – Kába, 2008a).

2.3.2 Členění časových řad

Členíme je dle charakteru na okamžikové, intervalové. Dle periodicity sledovaného ukazatele na krátkodobé a dlouhodobé. Pokud nejsou řady s upravenými hodnotami, tak je dělíme na původní hodnoty a odvozené charakteristiky.

2.3.3 Modely časových řad

Prvotním předpokladem pro modelování časových řad je, že se skládají ze tří složek a to: trend, periodická kolísání, náhodná kolísání.

Trend charakterizuje dlouhodobou celkovou tendenci vývoje časové řady. Periodická složka je důsledkem opakujících se faktorů na sledovaný jev, periodickou složku dále rozdělujeme z hlediska periody na: cyklické kolísání, sezónní kolísání a krátkodobé kolísání.

2.3.4 Prognózy časových řad

Pro odhad trendu neperiodické časové řady je možné použít klasické modely. Je to okruh funkcí, které musí svým průběhem nejlépe vystihovat vývoj sledované veličiny v minulosti a předpokládaný vývoj v budoucnosti. Jako pomocný prostředek pro volbu vhodné trendové funkce se doporučuje provést grafickou analýzu pozorovaných hodnot sledované veličiny (Svatošová – Kába, 2008a). Mezi nejčastěji používané funkce patří lineární, kvadratická, logaritmická, exponenciální, mocninná, odmocninná, kombinovaná, logistická.

Potvrzení volby vhodné funkce se provádí pomocí parametrů stochastické struktury. Ty podávají informaci o souladu empirických hodnot a teoretických hodnot, určených prostřednictvím modelu. Standardním ukazatelem sloužícím k popisu stupně shody trendu s empirickými údaji je index determinace (Svatošová – Kába, 2008a). Čím víc se index blíží hodnotě 1 tím model lépe popisuje zkoumaný jev.

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Úroveň bydlení

Již pro předky dnešního člověka bylo bydlení jednou z nejzákladnějších potřeb přežití. Poskytovalo kromě jiného také ochranu a podmínky pro přežití druhu. Po osvojení si stavitelských schopností získalo bydlení jako takové daleko širší rozměr.

Pojmem bydlení bývá označováno užívání nemovitosti, která v právním slova smyslu splňuje požadavky soukromého vlastnictví. Nové pojetí pojmu bydlení vychází ze zásady, že každý občan musí pociťovat svoji odpovědnost za zabezpečení svých bytových potřeb (Nováková, 1995). Je to jedna ze základních potřeb každého občana, která je úzce spojena s dalším pojmem, kterým je úroveň bydlení.

Úroveň bydlení je jedním z nejdůležitějších faktorů ovlivňujícím život každého občana. Míra kvality bydlení se promítá do každodenního života a uspokojení této potřeby vytváří předpoklady pro uspokojení i potřeb dalších.

Hodnocení úrovně bydlení se provádí podle těchto kritérií: průměrný počet obytných místností na jeden byt, průměrná celková obytná plocha jednoho bytu v m^2 , počet obyvatel na jeden byt, počet obyvatel na jednu obytnou místnost, počet domácností na jeden byt, celková obytná plocha v m^2 na jednoho obyvatele, celková obytná plocha v m^2 na jednu domácnost (Svatošová – Kába, 2008a). Mezi další úrovně body patří jeho dostupnost, přiměřená kvalita okolí a prostor pro provozování volnočasových aktivit.

3.2 Definování pojmu dům

Dům je považován za základní sídelní jednotku. Dům můžeme členit dle jeho funkcí, kterými jsou bydlení, skladování a administrativní funkce. Nejčastěji jsou domy spojeny s pojmem bydlení. V domě se obvykle nachází alespoň jedna bytová jednotka a zpravidla je rozdělujeme na venkovské a městské. Dále máme ještě užší rozdělení a to jsou rodinné domy samostatné, dvojdomky a řadové a bytové domy.

3.3 Rodinné domy

Rodinný dům je stavba určená pro bydlení, ve které musí být více jak polovina obytné plochy místností a prostorů určena k bydlení. Stavební uspořádání musí odpovídat požadav-

kům na rodinné bydlení. Rodinné domy mohou obsahovat nanejvýš tři samostatné byty a musí také obsahovat nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Vlastnictví není rozhodující. Patří sem rovněž nevyčleněné rekreační chalupy, využívané k rekreaci (převážně dřívější zemědělské usedlosti)(ČSÚ, 2009).

Rodinné domy můžeme rozdělit na:

- Rodinný dům – samostatný
Tento typ domu není spojen žádnou obvodovou zíd ani žádnou částí domu k sousedícímu pozemku.
- Rodinný dům - dvojdomek
Dvojdomy mají společnou část obvodové zdi s jiným rodinným domem na sousedícím pozemku.
- Rodinný dům – řadový
Jsou považovány takový typy domů, které mají alespoň tři rodinné domy k sobě přiléhající části obvodové zdi (ČSÚ, 2009).

3.4 Bytové domy

Budova, která je určená pro bydlení, s přístupovou chodbou nebo schodištěm spojující více bytů. V tomto případě se nejedná o rodinný dům. Bytové domy nejsou závislé na podlaží, převážně se jedná o panelové či činžovní domy. Mohou sem patřit i vily splňující tyto podmínky, avšak nesplňující podmínky rodinného domu (ČSÚ, 2009).

3.5 Jiné domy

Můžeme je rozdělit do tří kategorií: domy sloužící k dlouhodobému společnému ubytování, ubytovací zařízení sloužící ke krátkodobému ubytování a provozní budovy s bytem (ČSÚ, 2009).

- **Domy sloužící k dlouhodobému (nebo trvalému) společnému ubytování jednotlivých osob.**
Jedná se o budovy jako jsou domovy důchodců, ústavy sociální péče všech druhů, kláštery, domovy mládeže, internáty, studentské koleje, svobodárny, apod.

- **Ubytovací zařízení** sloužící ke krátkodobému (dočasnému) ubytování.

Takovými zařízení máme na mysli zejména hotely, lůžková léčebná zařízení jako jsou nemocnice a lázeňské ústavy, rekreační zařízení, humanitární střediska, uprchlické tábory, ubytovny, apod.

- **Provozní budovy s byty (s bytem).**

Jsou to provozní budovy a jsou určeny k jinému účelu než k trvalému bydlení (administrativní budovy, školy, muzea, divadla, kina, různé provozní budovy apod.) Jsou předmětem sčítání pouze tehdy, je-li v nich byt (i neobydlený) nebo jestliže v nich byl v rozhodný okamžik sčítání někdo ubytován mimo byt (ČSÚ, 2009).

3.6 Byt a jeho definice dle české legislativy

Pojem byt je vymezen zákonem č. 72/1994 Sb. (PČR, 2003), kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům (PČR, 2005). Bytem se všeobecně rozumí místnost nebo soubor místností a jejich příslušenství, které slouží nebo jsou určeny k trvalému bydlení a tvoří zpravidla jeden stavebně technický celek. Za byt jsou dále považovány i samostatné pokoje v žákovských domovech, vysokoškolských kolejích, domovech pracujícího dorostu a pokoje ve svobodárnách, které nejsou obhospodařovány obecními úřady (ČSÚ, 2007a).

Ve vyhlášce č. 376/1992 Sb. A ČSN 734301 a vyhlášce č. 83/1976 Sb. o stavebně technických požadavcích na výstavbu v § 42 je byt definován jako soubor místností a prostorů pod společným uzavřením, který svým technickým a funkčním uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení (Poláková – Průša, 1993).

3.7 Třídění bytů dle úrovně

Byty je možné rozdělit do několika kategorií podle jejich základní technické vybavenosti a způsobu vytápění. ČSÚ (ČSÚ, 2007c) je třídí do čtyř kategorií, které jsou přesně definovány takto:

- **Byty I.** kategorie.

Jsou to takové byty, v nichž jsou všechny obytné místnosti přímo vytápěny ústředním vytápěním a které mají úplné základní příslušenství.

- **Byty II.** kategorie.

Jsou to byty bez ústředního vytápění se základním příslušenstvím, případně byty s ústředním vytápěním, ale pouze s částečným základním příslušenstvím.

- **Byty III.** kategorie.

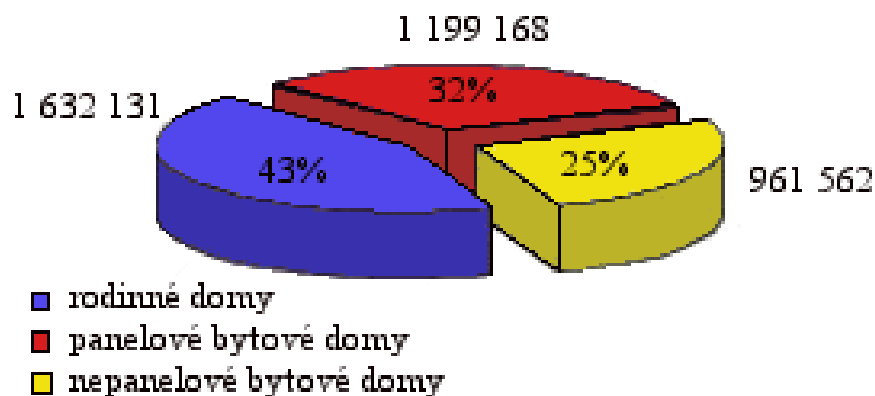
Jsou to byty bez ústředního vytápění a s částečným základním příslušenstvím, případně byty s ústředním vytápěním a bez základního příslušenství.

- **Byty IV.** kategorie.

Jsou to byty bez ústředního vytápění a bez základního příslušenství. Za ústřední vytápění se v této souvislosti považuje vytápění zdrojem tepla umístěným mimo byt nebo v místnosti k tomu určené (včetně sklepa v rodinném domě s jedním bytem) nebo jiné elektrické nebo plynové vytápění. Byt se společným základním příslušenstvím se považuje za byt bez příslušenství.

Toto třídění pokrývá všechny možné varianty bytů vyskytujících se v České republice.

Struktura bytového fondu v ČR počet bytových jednotek

Obrázek 3.1: Struktura bytového fondu ČR (Fendrych, 2010).

Na obrázku 3.1 je zobrazeno procentuální zastoupení jednotlivých bytových jednotek v bytovém fondu ČR.

3.8 Obydlenost domu dle SLDB

Obydleností domu se rozumí statut domu z hlediska obydlivosti či neobydlivosti domu a důvody jeho neobydlivosti dle sčítání lidu, domů a bytů (ČSÚ, 2009).

- **Trvale obydlený dům.**

Je to takový dům v němž má trvalý pobyt alespoň jedna osoba.

- **Přechodně obydlený dům.**

Jsou to obydlené byty či byt, které jsou využívány k přechodnému bydlení z důvodů studia, zaměstnání. Aby byl dům považován za dočasně obydlený nesmí v něm být žádný trvale obydlený byt ani trvale bydlící osoba.

- **Neobydlený dům.** Je to dům, který je sice určený k bydlení, ale nenachází se v něm ani jeden obydlený byt a není v něm žádná osoba hlášená k trvalému bydlení. U takových domů bývá zjišťován důvod jejich neobydlenosti.

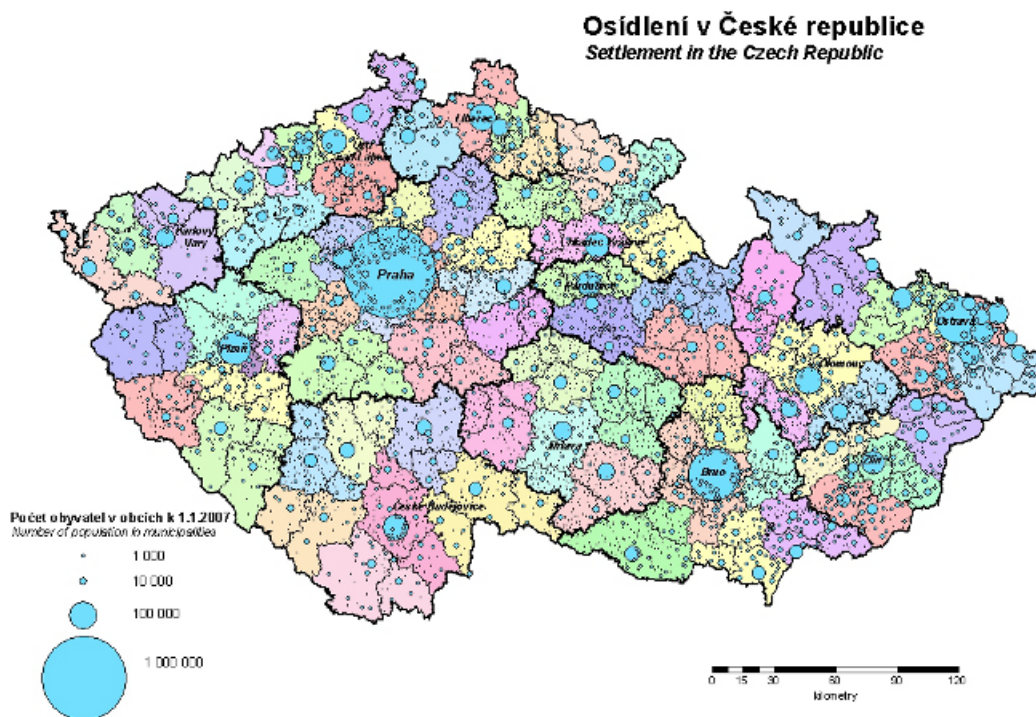
3.9 Úroveň bydlení a jeho prostředí

Prostředí ovlivňuje úroveň bydlení v mnoha ohledech, ať už to jsou přírodní, sociální nebo umělé vlivy. Každý region má své specifické disparity, kterými se řadí do jednotlivých skupin úrovně bydlení. Jedná se především o cenu nájmu, umístění bytové jednotky, průměrná mzda v regionu, sociální vybavenost lokality, atraktivita okolí.

3.9.1 Lokalita

Město je specifickým sídelním útvarům. Má rozsáhlou plochu, je v něm centralizováno více obyvatelstva. Městské prostředí je specifické svým neosobním životem. Na vyšší úrovni jsou kulturní a profesní struktury obyvatelstva. Byty v centrech měst bývají výše hodnoceny než byty na periferiích a mimo města.

Venkovské prostředí je tradičně a zemědělsky zaměřeno, má výrazně nižší hustotou zalidnění a osobnější styl života. Vyznačuje se nízkou hustotou obydlenosti. Dalším znakem je mnohem větší kontakt člověka s přírodou. Na obrázku 3.2 je graficky znázorněna míra obydlení v České republice. Z těchto údajů je patrné, že hustota zalidnění je ve velkých městech a jejich blízkém okolí výrazně vyšší.

Obrázek 3.2: Osídlení v České republice (ČSÚ, 2007b).

3.9.2 Velikost bytu

Velikost nepřímo ovlivňuje cenu bytu, je potřeba vzít v úvahu i další faktory jako jsou lokalita, dispozice, kategorie a podobně. Větší byty jsou často považovány za byty vyšší úrovně, ale je nutné zvážit i počet osob, které v bytě bydlí. Počet osob na jednu obytnou místnost je jedním z přímých ukazatelů úrovně bydlení.

3.10 Trendy bydlení

Trendy jsou ovlivněny momentální náladou a finanční situací společnosti. Jednotlivé trendy jsou časově proměnlivé a závisí na mnoha faktorech. Mezi hlavní faktory se řadí věk, demografie a hustota osídlení. Jednotlivé trendy spočívají v módních úpravách obydlí, které zpravidla zvyšují kvalitu bydlení. Dalo by se říci, že trendy bydlení jsou úzce spojeny s módními trendy, kdy je společnost unášena módní vlnou. V současné době je takovým trendem například bydlení v satelitních výstavbách na periferiích větších měst.

3.11 Vlastnictví, cena bytů, nájemné

3.11.1 Vlastnictví

Byt je nemovitost, která spadá do oblasti zaměření vlastnického práva a lze s ním provádět stejné operace jako s kteroukoli jinou věcí. Pokud je majitelem bytu soukromá osoba, může ho využívat pro svou vlastní potřebu, nebo jej může pronajímat jiné osobě či jej jinak využívat. Dalším častým případem je, že byt vlastní bytové družstvo nebo jiná právnická osoba, která jej nejčastěji pronajímá. Vlastnictví bytu je zapsáno v katastru nemovitostí.

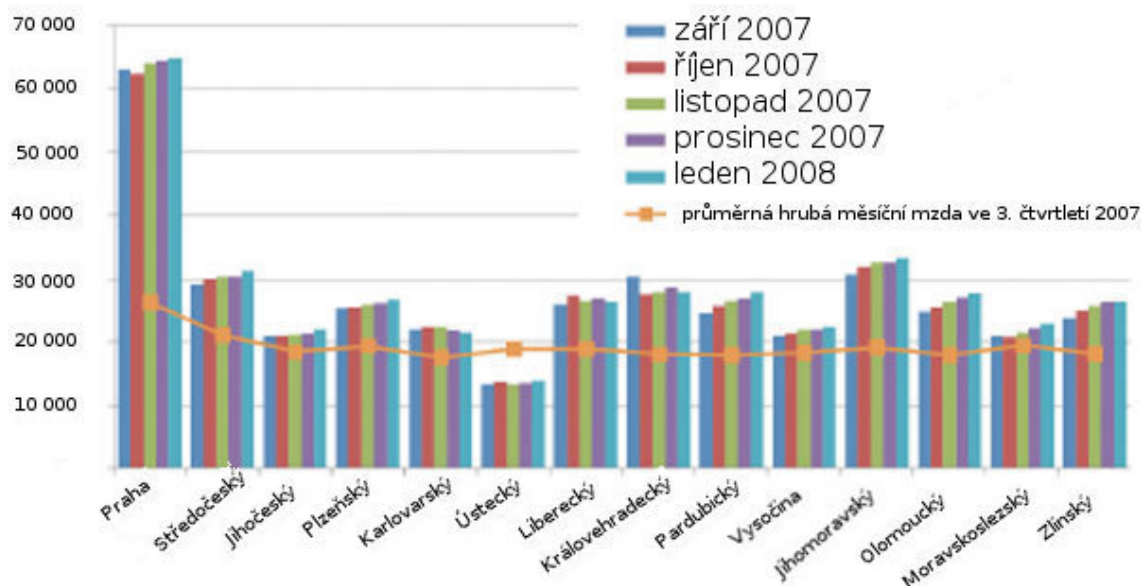
V obytných domech, ve kterých je nejméně 5 bytových jednotek, z nichž jsou nejméně tři ve vlastnictví různých osob, vzniká z nařízení zákona společenství vlastníků.

Soukromé vlastnictví bytu je v české společnosti bráno jako jedna z nejvyšších dosažitelných úrovní. S tím je spojeno i narůstající zadlužování českých rodin hypotečními úvěry, které jsou často nezbytné pro pořízení bytu právě do soukromého vlastnictví. V posledních letech kontinuálně a bez větších výkyvů roste počet i objem poskytnutých hypotečních úvěrů na bydlení při rostoucí průměrné výši úvěru a rostoucích hodnotách maximálního i průměrného LTV („loan to value“) (Lux et al., 2005).

Ačkoliv Česká republika nepatří mezi země s nejrychlejším rozvojem hypotečního průmyslu v regionu, pokud jde o míru zadlužení českých domácností hypotečními úvěry, porovnáním marží u poskytovatelů úvěrů, míry konkurence na trhu, škál nabídky produktů, možností využít úvěru s vysokým LTV, různým typem splácením nebo různě dlouhou fixní úrokovou sazbou, tak se velmi pravděpodobně řadí ne-li na první, pak na jedno z prvních míst mezi tranzitivními zeměmi (Lux et al., 2005).

3.11.2 Cena bytů

Cena bytů je v České republice ovlivněna nejvíce lokalitou a druhem vlastnictví a velikostí bytu. Na obrázku 3.3 je znázorněna nabídková cena standardního bydlení z roku 2006 v porovnání s průměrnou čistou mzdou různých profesí v jednotlivých krajích. S ohledem na tato data je potom možné tvrdit, že nejdražší bydlení je v Praze. Nejlevnější byty jsou v Ústeckém kraji a v ostatních krajích je cena bytů poměrně vyrovnaná.

Obrázek 3.3: Průměrné nabídkové ceny za m^2 starších bytových jednotek v osobním vlastnictví podle krajů (Hromada, 2008).

3.11.3 Ovlivnění cen nájmu kvalitou bydlení

Ceny nájmu se řídí nejen poptávkou na trhu s byty, nýbrž také finanční situací obyvatelstva, případně celosvětovou ekonomickou situací. Kvalita bydlení je ovšem základním ukazatelem cen nájmu. Tím rozumíme dopravní obslužnost dané lokality, nezaměstnanost a s ní spojenou kriminalitu apod. S kvalitou jsou spojeny i kategorie bytů a stáří nemovitosti, v níž se byt nachází.

3.12 Základní druhy bydlení

Na trhu s byty se setkáme s širokou nabídkou bydlení, které se odlišují typem nemovitosti, umístěním, cenou, typem vlastníka, kvalitou, velikostí apod. Základní druhy bydlení jsou odvozeny od právního důvodu užívání bytů či domů, kterými jsou družstevní bydlení, vlastnické bydlení, spoluvlastnické bydlení, sdílené vlastnictví, nevlastnické formy bydlení.

3.12.1 Bytové družstvo

Správa domu je po technické a finanční stránce spravována právnickou osobou a to družstvem. Tato forma vlastnictví a správy bytových domů je nejrozšířenější v ČR. Družstvo se skládá z nájemníků bytů, členové družstva nejsou vlastníky jednotlivých bytů, ve kterých bydlí. Členové družstva mají podíl na družstevním majetku a jsou nájemníky družstva. Pokud je vlastníkem bytového domu družstvo, tak jeho statutárním orgánem je představenstvo. Některá rozhodnutí spadají pouze do pravomoci nejvyššího orgánu, kterým je členská schůze. Člen družstva/nájemce bytu nemůže bytovou jednotku zastavit (zřídit zástavní právo), ani prodat. Dle stanov družstva se potom řídí možnost pronájmu bytové jednotky, to je ale také většinou podmíněno souhlasem družstva, nebo alespoň ohlašovací povinností družstvu (vlastníkovi objektu).

Výhodou družstevního vlastnictví nebo nájmu v bytovém družstvu je jednoduchý převod členských práv a povinností v družstvu. Ze zákona dohoda o převodu členských práv a povinností nepodléhá souhlasu představenstva (PČR, 2005).

Nezáleží přitom na tom, zda se jedná o převod členských práv a povinností na některého dosavadního člena bytového družstva, nebo na jinou třetí osobu. Členská práva a povinnosti spojená s členstvím v bytovém družstvu přecházejí na nabyvatele ve vztahu k příslušnému družstvu okamžikem doručení smlouvy o převodu členských práv a povinností na bytové družstvo.

3.12.2 Vlastnické bydlení

Jedná se o ideální formu bydlení. Vlastnické bydlení představuje vhodnou investici, ale i komfortní způsob bydlení. Tato forma bydlení je nejžádanější a má vysoký společenský status nejméně z těchto tří důvodů: skutečnost, že vlastnické bydlení je považováno za kvalitnější bydlení než jiné typy bydlení, bydlet „ve svém“ je chápáno jako dosažení vrcholu „kariéry bydlení“. Lidé, kteří vlastní svoje bydlení, s ním mohou volněji nakládat a jsou se svým bydlením spokojenější než lidé, kteří bydlí v družstevních nebo nájemních bytech (Kostelecký, 2005). Další faktor pro upřednostnění vlastnického bydlení je finanční a dále také jistá forma sociálního zabezpečení na stáří.

Finanční dostupnost vlastnického bydlení se na rozdíl od indikátoru míry zatížení či reziduálního příjmu používaných zejména pro analýzu dostupnosti nájemního bydlení, měří především dvěma specifickými indikátory známými pod svými anglickými názvy price-to-income ratio (P/I) a lending multiplier (L/M) (Lux et al., 2008).

3.12.3 Společenství vlastníků

Společenství vlastníků jednotek je zvláštní právnickou osobou založenou podle zákona 72/1994 Sb. o vlastnictví bytů (PČR, 2003). Členové společenství jsou přímými vlastníky bytů a spoluvlastníky společných částí domu, proto mohou s bytovou jednotkou nakládat dle svého uvážení. Mohou ji prodat, zastavit nebo pronajmout.

Společenství vlastníků jednotek je právnická osoba, která je způsobilá vykonávat práva a zavazovat se pouze ve věcech spojených se správou, provozem a opravami společných částí domu, popřípadě vykonávat činnosti v rozsahu zákona a činnosti související s provozováním společných částí domu (PČR, 2003). Z tohoto je možné odvodit, že společenství vlastníků na rozdíl od družstva a s.r.o není vlastníkem domu ani jednotlivých bytových jednotek. Společenství vlastníků jednotek funguje pouze za účelem správy domu.

3.12.4 Nájemní bydlení

Dostupnost nájemního bydlení v ČR byla v průběhu 90. let sledována prostřednictvím kalkulace míry zatížení domácností bazickými výdaji na bydlení v letech 1992, 1996 a 1999. V rámci tohoto šetření byly určeny tři úrovně hranice únosnosti: 20%, 25% a 33% míra zatížení bazickými výdaji na bydlení, přičemž z hlediska srovnání se zeměmi EU je považováno za nejrelevantnější přední úroveň tj. 25% (Lux et al., 2002). Na obrázku 3.4 je znázorněna míra zatížení domácností tržním nájmem v krajích ČR v roce 2009 v %.

Obrázek 3.4: Míra zatížení domácností nájmem v krajích ČR (ÚAVČR, 2007).

Nájemce užívá bytovou jednotku na základě nájemní smlouvy, která se uzavírá s vlastníkem bytu. Nájemní byty je možné rozdělit na tři skupiny. První skupinou jsou byty státní, kdy vlastníkem bytu je stát. Tato varianta je v dnešní době výjimečná. Druhou skupinou jsou byty obecní, které jsou ve vlastnictví obce a poslední jsou byty soukromé. Postavení nájemce je podřízeno postavení vlastníka.

Nájem bytu je podtypem nájemní smlouvy a podléhá zvýšené ochraně. Původně dispositivní ustanovení o tříměsíční výpovědní době podle § 710 odst. 3 OZ s kogentním minimem 1 měsíce bylo bodem 9 novely č. 267/1994 Sb. zkogentněno na 3 měsíce s odůvodněním: „Bylo zapotřebí odstranit nedostatek § 710 odst. 3 občanského zákoníku, podle něhož je sice stanovena pro výpověď nájmu obecně tříměsíční lhůta, ale neuvede-li nájemce ve své výpovědi lhůtu, skončí nájem bytu již koncem měsíce následujícího po měsíci, v němž výpověď došla pronajímateli. Tím je znevýhodňován pronajímatel, který během relativně krátké doby 1 měsíce nemá čas řádně vypořádat závazky nájemce, byt po něm převzít a znovu pronajmout. Je na místě lhůtu sjednotit (PČR, 1994).“

Nájemní smlouva může být smíšena s jinou smlouvou, např. pracovní. Nájem služebních bytů má sníženou ochranu. Nájemní smlouva se vypovídá pokud skončí pracovní poměr.

Regulace nájmu bytů vede k deformaci výše nájmu na volném trhu. Vlastník bytu (pronajímatel) může velmi těžko vypovědět nájemní smlouvu (pouze rozhodnutím soudu) i při závažném porušování povinností nájemce. Vlastník bytu nemůže dále stanovit výši nájmu, která by mu naskytla přiměřený zisk a zabezpečovala by pokrytí nákladů na bydlení.

3.13 Spokojenost s bydlením

V současné situaci je v oblasti bydlení v ČR obecně velmi spokojeno jen 27% lidí. Mezi nejdůležitější faktory ovlivňující spokojenost s vlastním bydlením patří charakteristiky vážící se přímo k bytu/domu, kde respondent bydlí; zejména pak kvalita bytu/domu (kvalita systému vytápění, izolací), velikost bytu/domu vzhledem k velikosti domácnosti, právní důvod užívání bytu/domu a kvalita okolního prostředí (úroveň vztahů s ostatními obyvateli, klid v okolí). U nájemních bytů je důležitým faktorem rovněž spokojenost s úrovní údržby prováděné majitelem (Lux, 2002).

Lidé bydlící v panelových bytových domech jsou se svým bydlením méně spokojeni než lidé bydlící v cihlových bytových domech. Důvodem je především nízká úroveň tepelné a protihlukové izolace, nízká kvalita oken u panelových bytů a vnímání okolního prostředí jako méně bezpečného (vyšší nebezpečí krádeže, agrese) (Lux, 2002).

Vysoký standard bydlení představuje především počet osob na jednu obytnou místnost.

Tím je pak způsoben vysoký standard bydlení rodin s nízkým počtem osob oproti rodinám početným. Na obrázku 3.5 je znázorněn zájem obyvatel ČR o jednotlivé druhy bydlení. Nejhledanější nemovitostí je byt. Takto vysoký zájem o tuto nemovitost je možné vysvětlit ideálním poměrem cena:komfort a tím i vysokou spokojeností s tímto bydlením.

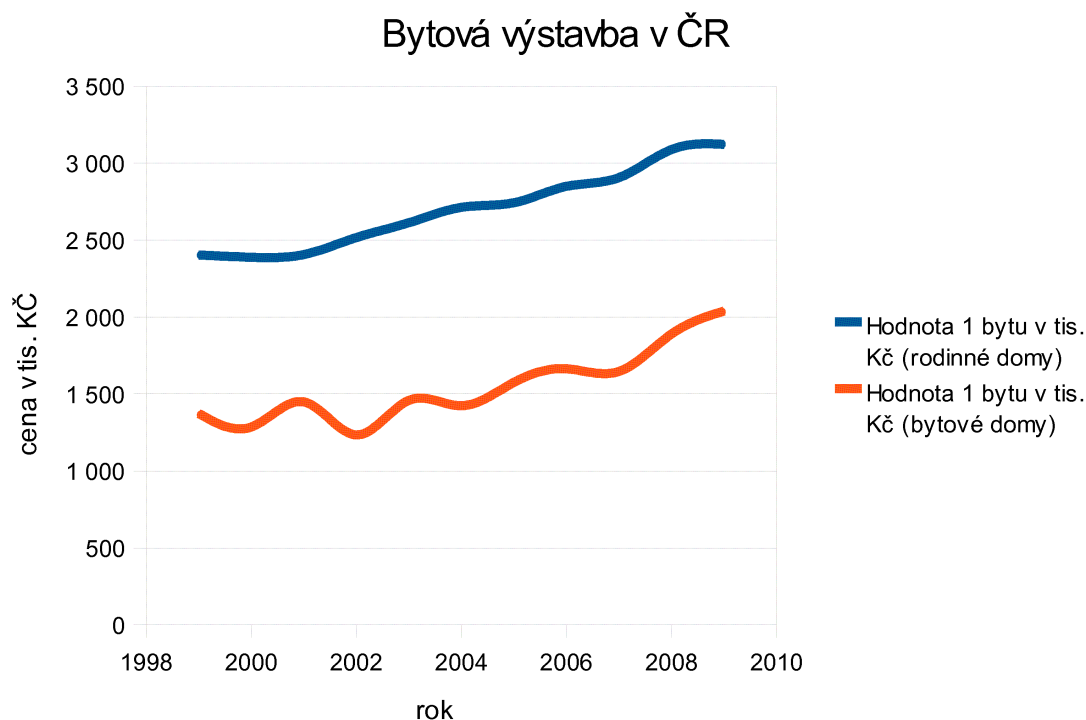

Obrázek 3.5: Typ nabízené nemovitosti (Svačina, 2008)

4 ANALÝZA DAT

4.1 Bytová výstavba v ČR

V ČR se za cennější považuje bydlení ve vlastním rodinném domě. To se pak odráží i na ceně (hodnotě) bytu, která je oproti bytovým domům řádově nižší. Z grafu 4.1 je možné vyčíst, že od roku 2008 se růst hodnoty bytů zpomaluje.

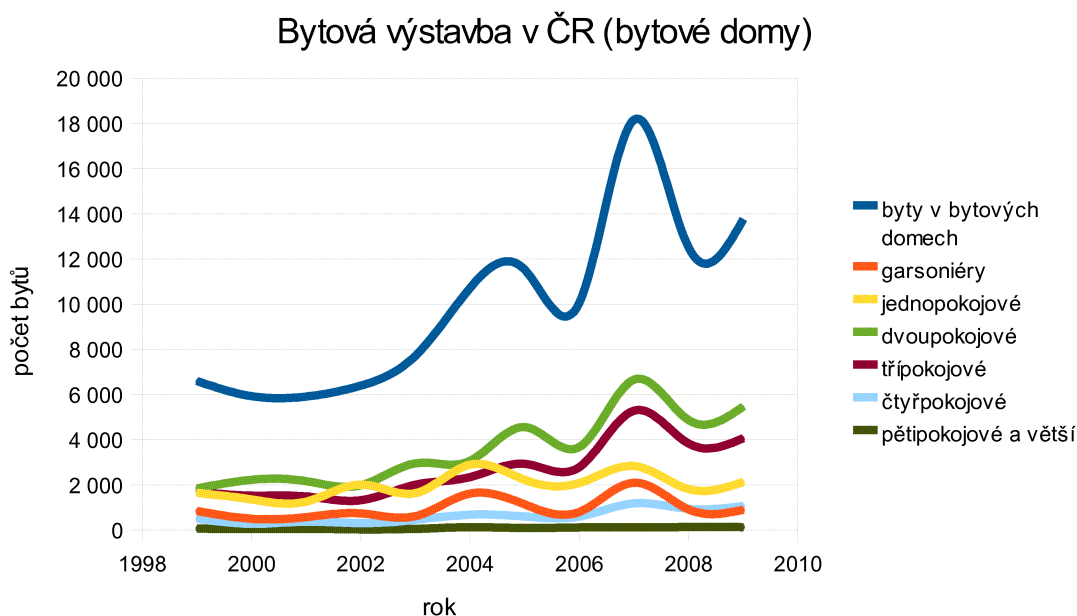
Obrázek 4.1: Bytová výstavba v ČR.

Hodnoty bytů, jak v rodinném domě, tak v bytovém domě mají rostoucí tendenci. Byty jsou ohodnocovány podle několika hledisek, ani jedno z nich však není přímo směrodatné. Vlivy těchto hledisek jsou spolu velice úzce spojeny a je možné je řadit do deseti částí.

První z nich je lokalita, která ovlivňuje hodnotu zhruba jedné čtvrtiny. Byty stejné velikosti mohou mít velmi rozdílnou cenu dle jejich polohy. Je to dáno tím, že nejžádanější byty jsou v centrech velkých měst, například v Praze, v Plzni či v Brně. Dalším kritériem, které ovlivňuje cenu bytů také asi z jedné čtvrtiny, je jeho velikost. Avšak ani velikost sama o sobě nemusí být vždy směrodatná. Další čtvrtinu ceny bytu tvoří vlastnictví a stav domu. Poslední čtvrtina ceny se získá výčtem ostatních vlastností, jako jsou například použité materiály, umístění bytu v domě, stav bytu a jeho vybavení, doprava a parkování, okolí domu a výhled z bytu, dispozice a orientace bytu a také služby na místě. O byty je

velký zájem a představují pro jednotlivce to nejcennější, co potřebují k životu a k jejich úrovni bydlení.

Z grafu 4.2 je znatelný růst trendu výstavby bytových domů od roku 1999-2004. Pokles v roce 2009 je možné vysvětlit následkem finanční krize. Za rok 2006 se v ČR postavilo nejvíce bytových domů viz. tabulka B.1. Modrá křivka znázorňuje celkový počet dostavených bytových domů.

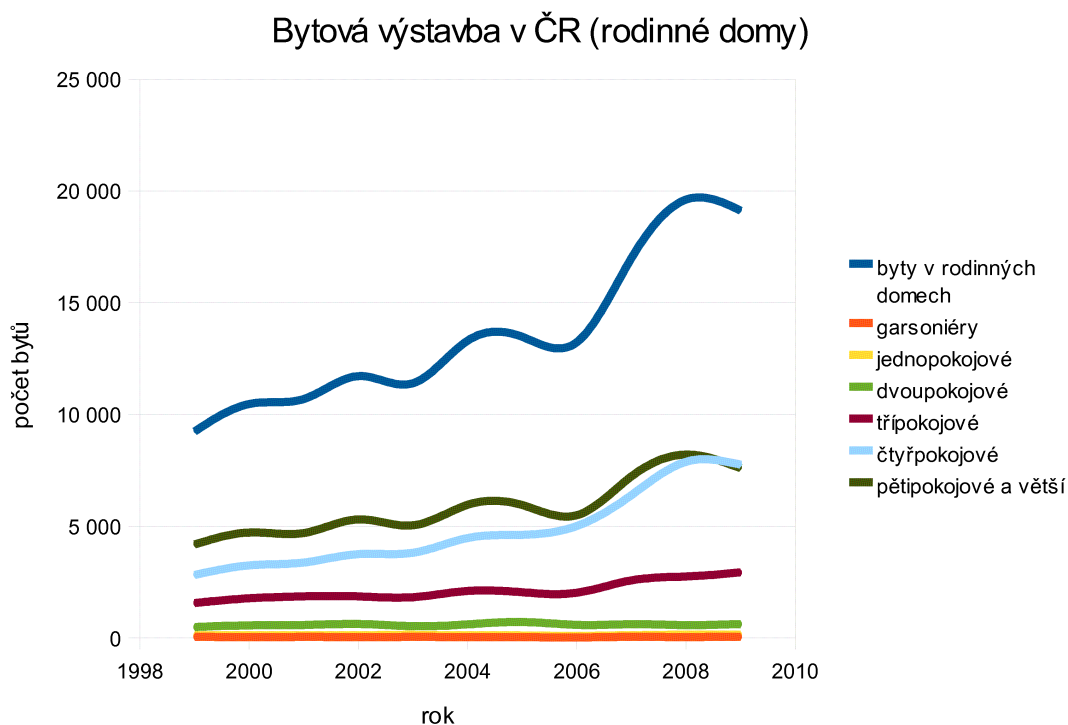

Obrázek 4.2: Bytová výstavba v ČR (bytové domy).

Výstavba čtyřpokojových, pětipokojových a větších bytů znázorněných světle modrou a tmavě zelenou křivkou, je každý rok s menšími odchylkami stejná. Podobně jsou na tom i křivky jednopokojových bytů a garsoniér, kdy kolísání jejich trendu je téměř totožné.

V ČR se nejčastěji staví dvoupokojové a tří pokojové byty. Z grafu je patrné, že od roku 2002 jejich výstavba značně roste oproti výstavbě ostatních.

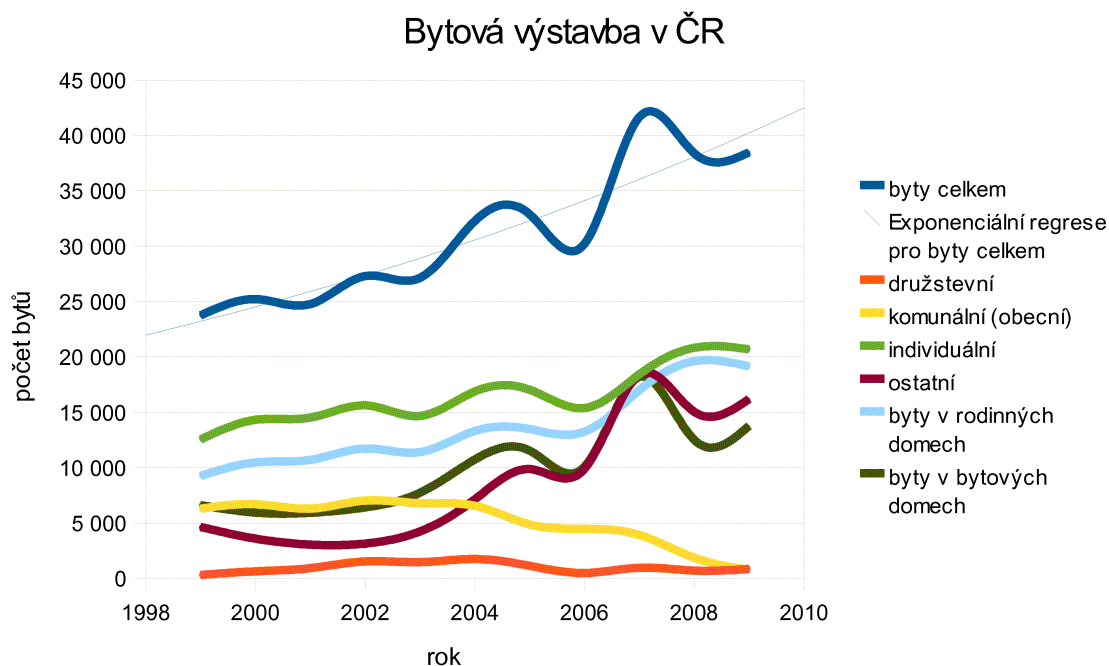
Graf 4.3 ukazuje, že v rodinných domech jsou nejvíce budovány čtyř a pětipokojové byty. Dvoupokojové, jednopokojové byty a garsoniéry jsou stavěny nejméně.

Obrázek 4.3: Bytová výstavba v ČR(rodinné domy).

Počet třípokojových bytů má mírně rostoucí trend, jejich výstavba se během let zvyšuje. Největší nárůst je znatelný v roce 2007, což je vidět na grafu 4.4, kde je modrou křivkou vyznačen celkový stav bytů. Vývoj výstavby lze popsat rovnicí $f(x) = (406,4 \cdot 10^{-46}) \cdot 1,057^x$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,872$.

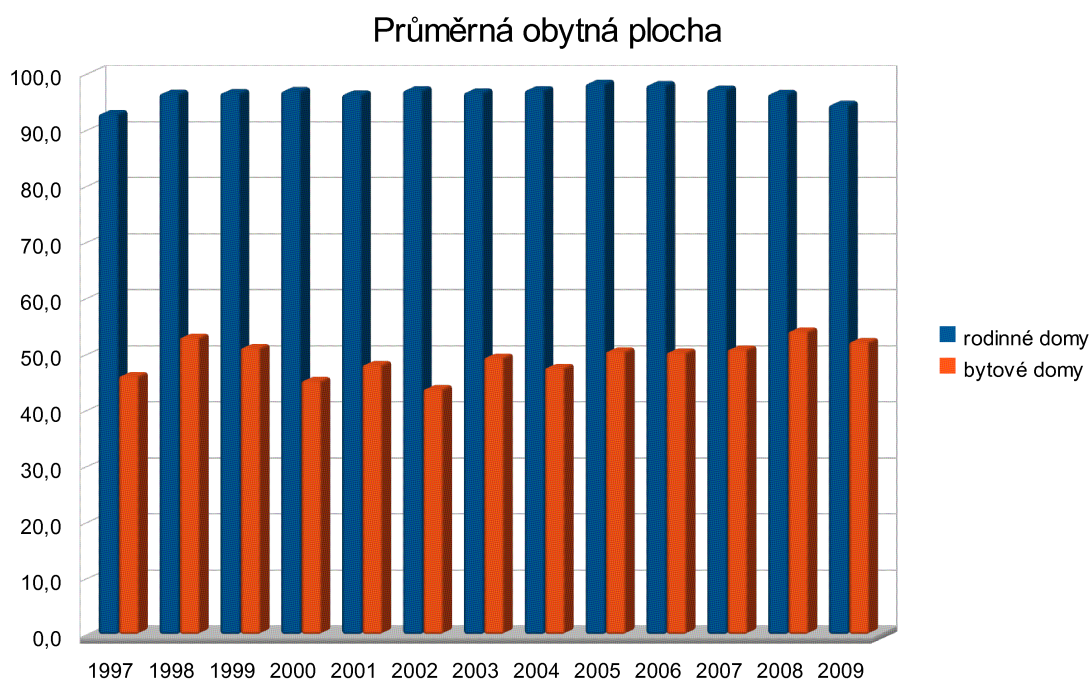
Družstevní byty představují nejmenší podíl z celkové výstavby a trend jejich vývoje je konstantní. Stav výstavby obecních bytů byl do roku 2004 neměnný. Od roku 2004 se výstavba začala snižovat, až do roku 2009, kdy byla totožná s výstavbou družstevních bytů.

Obrázek 4.4: Bytová výstavba v ČR.

Počet individuálních bytů stoupá a představuje největší podíl z celkové výstavby bytů viz K.1. Byty v rodinných domech, mají podobný vývoj jako celkový stav individuálních bytů. Jejich výstavba je spojená s vysokými náklady na jejich pořízení, přesto jsou v posledních letech stále žádanější.

Graf 4.5 znázorňuje vývoj průměrné obytné plochy bytu v m^2 od roku 1997.

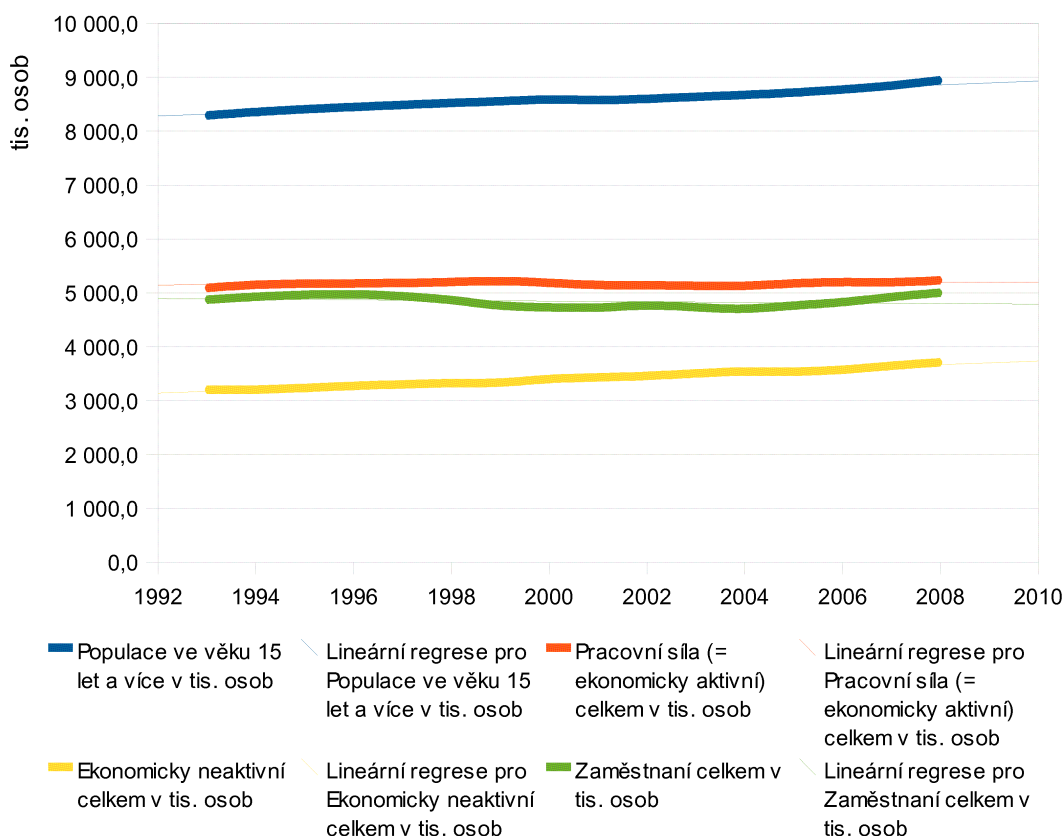
Obrázek 4.5: Průměrná obytná plocha v m^2 .

Z grafu je vidět, že velikost rodinných domů je víceméně konstantní. Velikost bytů v bytových domech má od roku 2002 mírně stoupající trend. Jejich velikost je zhruba poloviční, než je velikost bytů v rodinných domech, která se pohybuje v rozmezí hodnot $90-97m^2$.

4.2 Míra zaměstnanosti a nezaměstnanosti v ČR

Míra zaměstnanosti v České republice je jedním ze základních ukazatelů vyjadřujících životní úroveň obyvatelstva. Trvalý příjem ze zaměstnání zajišťuje vůbec možnost fungování domácnosti. S lepší pracovní pozicí roste i příjem domácnosti a tudíž se zvedá i možnost výdajů na zvyšování životního standardu. Současnou situaci vyjadřuje graf na obrázku 4.6. Data použitá pro tvorbu grafu jsou v tabulce J.1 v přílohoé části práce. Je zde znázorněn vývoj situace od roku 1993. Modrá křivka znázorňuje celkový stav populace ve věku od 15 let. Má mírně stoupající trend, který je možné vyjádřit zobrazenou křivkou lineární regrese s rovnicí $f(x) = 36,16x - 63751,61$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,96$.

Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR

Obrázek 4.6: Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR.

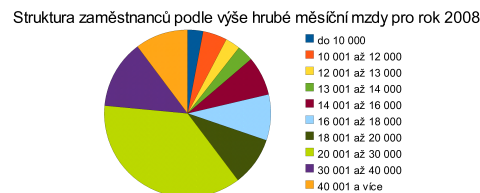
Počet ekonomicky neaktivních lidí je zobrazen žlutou křivkou, která má skoro stejný vývoj jako celkový počet obyvatelstva a lze ho vyjádřit rovnicí $f(x) = 33,12x - 62834,28$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,98$. Zaměstnanost je zobrazena červenou křivkou, jejíž průběh je téměř konstantní. Má jen velmi mírně klesající trend s rovnicí $f(x) = -5,52x + 15879,1$, která tento trend nevystihuje zcela přesně. Koeficient determinace je jen $R^2 = 0,07$, přesto tato rovnice vystihuje situaci nejlépe. Klesající trend zaměstnanosti je možné vysvětlit zvyšováním automatizace ve výrobních provozech a tím nahrazování lidských zdrojů. Dále zvýšením počtů malých živnostníků, čímž by bylo možné také vysvětlit malý nárůst pracovní síly (ekonomicky aktivních osob), které jsou zobrazeny na grafu zelenou křivkou, jejíž průběh lze modelovat rovnicí $f(x) = 3,04x - 917,33$ s koeficientem determinace jen $R^2 = 0,16$.

4.3 Průměrná výše měsíční mzdy a důchodů

Výše měsíční mzdy je asi prvotním faktorem, který ovlivňuje úroveň bydlení. V závislosti na mzdě (důchodu) si obyvatelé ČR mohou dovést poříditi lepší byt, vybavení a nebo služby, kterými zlepšili svou životní úroveň. Na obrázku 4.7 a 4.8 jsou znázorněna zastoupení jednotlivých úrovní mzdy pro rok 1998 a 2008.

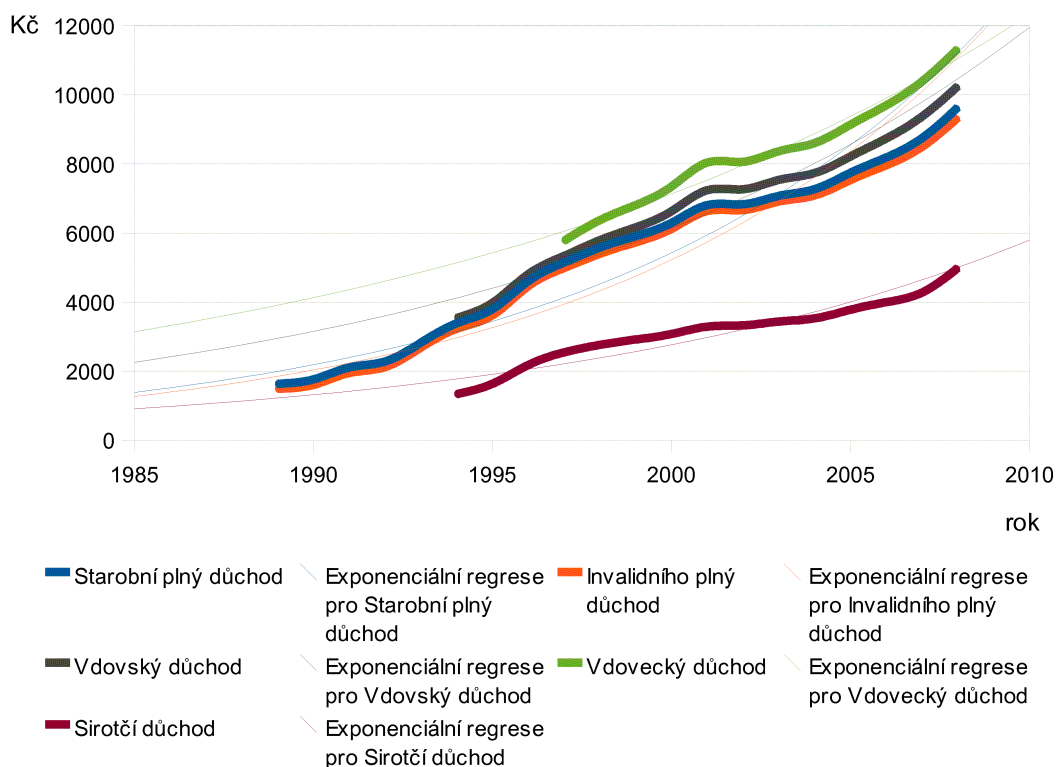
Obrázek 4.7: Mzdy pro rok 1998.

Obrázek 4.8: Mzdy pro rok 2008.

Z grafů je vidět, že oproti roku 1998 došlo k výraznému zvýšení zastoupení tříd platů v úrovni 30001 – 40000 a to z 3,04% na 13,24%. Pro třídu platů 40001 a více není v roce 1998 žádný záznam viz. F.1. V roce 2008 tuto výši mzdy mělo již 10,25% obyvatel. Významné zlepšení nastalo oproti roku 1998 i u mzdy do 10 000, která byla 34%. V roce 2008 to bylo již jen 3,01%. U středních úrovní mzdy došlo jen k mírnému posunu k vyšším hodnotám. Největší podíl mají v roce 2008 mzdy v hodnotách 20001 – 30000.

Průměrná měsíční výše důchodů v ČR

Obrázek 4.9: Průměrná měsíční výše důchodů v ČR.

Na grafu 4.9 je znázorněno 5 typů důchodů v ČR a jejich vývoj od roku 1989. Jedná se o starobní plný důchod, sirotčí důchod, invalidní plný důchod, vdovský důchod a vdovecký důchod.

Starobní důchod je znázorněn modrou křivkou od roku 1989, má rostoucí tendenci, kterou lze popsat exponenciální regresní rovnicí $f(x) = (625,6 \cdot 10^{-78}) \cdot 1,095^x$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,9284$. Opisuje skoro stejnou křivku, jako invalidní plný důchod, její trend je vyjádřen rovnicí $f(x) = (831,7 \cdot 10^{-81}) \cdot 1,099^x$ a má koeficient determinace $R^2 = 0,9225$. V roce 2010 je věk pro získání starobního důchodu stanoven na 65 let pro muže a 64 let pro bezdětné ženy. Nejvíce peněz se odvádí do vdoveckých a vdovských důchodů. Na tento důchod má člověk nárok pokud zanechal nezaopatřené děti či překročil-li pozůstalý 55let. Výše důchodu se vypočítává ze dvou částí :

- **základní výměry**

Výše základní výměry důchodu pro rok 2010 činí 2170 Kč měsíčně a od 1. 1. 2011 2230 Kč měsíčně.

- **procentní výměry**

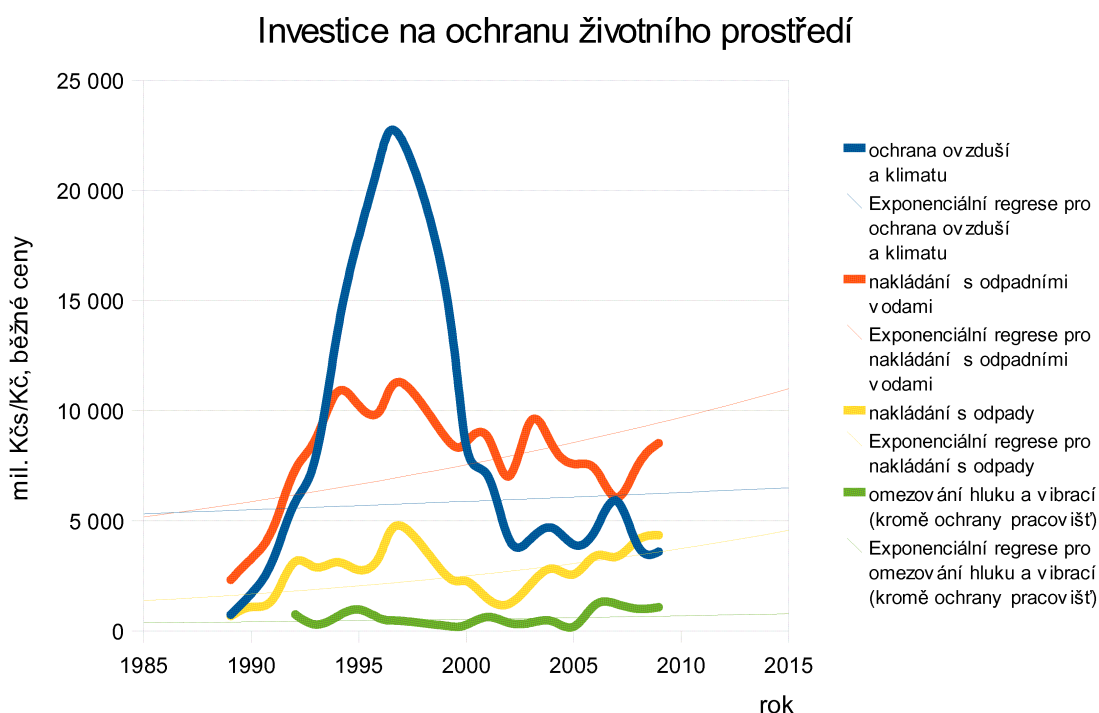
Výše procentní výměry důchodu činí 50% procentní výměry starobního nebo in-

validního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok zemřelý v době smrti.

Sirotčí důchody tvoří nejnižší položku z důchodů, pobírají ho děti po smrti některého z rodičů nebo obou rodičů či jejich poručíků. Tento důchod mohou pobírat až do 26 let pokud nepřetržitě studují.

4.4 Investice do životního prostředí a okolí bytů

Od roku 1990 byly do ochrany životního prostředí investovány mnohem větší částky než v předchozích letech. Největší výdaje byly dány v roce 1990-1996 na ochranu ovzduší a klimatu viz. tab. D.1. Od roku 1996 tyto výdaje klesají až pod hladinu nákladů na úpravu a zpracování odpadů. Tento zlom je způsoben výrazným zlepšením kvality ovzduší, jež byla následkem zpřísnění norem a především omezením používání olovnatých aditiv v benzinech do zážehových motorů. Trend křivky investic do ochrany ovzduší a klimatu lze vyjádřit regresní rovnicí $f(x) = (259,2 \cdot 10^{-3}) \cdot 1,005^x$ s koeficientem determinace $R^2 = 126,3 \cdot 10^{-5}$.

Obrázek 4.10: Investice na ochranu životního prostředí.

Vysoký nárůst měly i náklady na čištění odpadních vod, které vrcholí také v roce 1996 a pak kolísají. V roce 2009 představují nejvyšší položku nákladů na ochranu životního

prostředí. Vývoj této křivky lze modelovat rovnicí $f(x) = (171,4 \cdot 10^{-20}) \cdot 1,025^x$ s koeficientem determinace $R^2 = 126,3 \cdot 10^{-5}$.

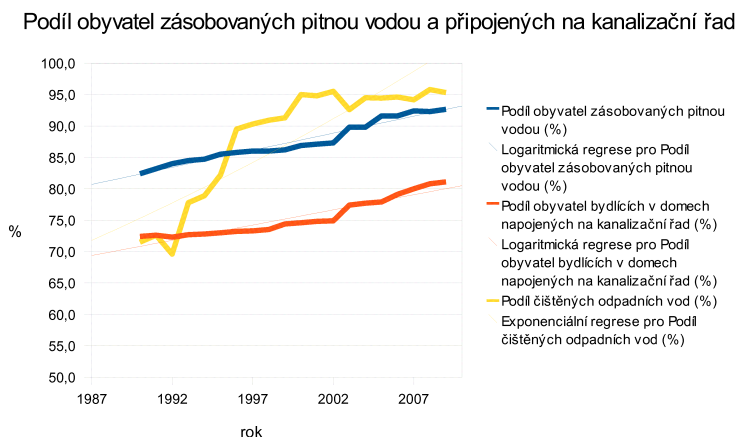
Náklady na úpravu a zpracování odpadů byly nejvyšší v roce 1996. Od tohoto roku investice na ně klesala. Od roku 2001 se začalo znovu investovat do nakládání s odpady a v roce 2009 tvoří druhou nejvyšší položku investic pro životní prostředí, jejíž trend lze popsat rovnicí $f(x) = (200,6 \cdot 10^{-33}) \cdot 1,04^x$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,2163$.

Omezování hluku a vibrací tvoří nejnižší položku, která si drží poměrně stejný vývoj. Od roku 2006 je patrný jeho nárůst. Ten můžeme vysvětlit výstavbami velkých silnic a přibýváním provozu motorových vozidel.

Pro bydlení a jeho úroveň je ochrana životního prostředí nepostradatelnou složkou, obyvatelé raději bydlí dál od hlavních silnic a chtějí, aby narušování z okolí (otřesy oken, prach, hluk z aut, tramvají) bylo v jejich bydlení nepostřehnutelné.

Nezanedbatelnou položkou hodnocení kvality bydlení je také způsob získávání pitné vody a napojení na kanalizační řad. Problémy se zpracováním odpadní vody mohou značně ovlivnit úroveň bydlení. V případě napojení bytu na kanalizační řad je možné hovořit o nejvyšší úrovni, protože v této situaci odpadá veškerá starost s vyvážením septiků a jímek a nákladů s tím spojených. Pokud nedojde k havárii, tak má kanalizační řad neomezenou kapacitu.

Stav bytů napojených na kanalizační a vodovodní řad je znázorněn na grafu 4.11, kde je uvedeno procentuální zastoupení připojených obyvatel. Modrá křivka znázorňuje celkový počet obyvatel připojených na vodovodní řad a trend této křivky je možné popsat funkcí $f(x) = 1084 \ln(x) - 8150$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,9527$.

Obrázek 4.11: Podíl obyvatel zásobovaných pitnou vodou a připojených na kanalizační řad.

Žlutá křivka popisuje stav čištění odpadních vod, který vykazuje v letech 1992 až 2002 prudký nárůst. Ten lze vysvětlit budováním nových čistíren odpadních vod a zpřísnováním

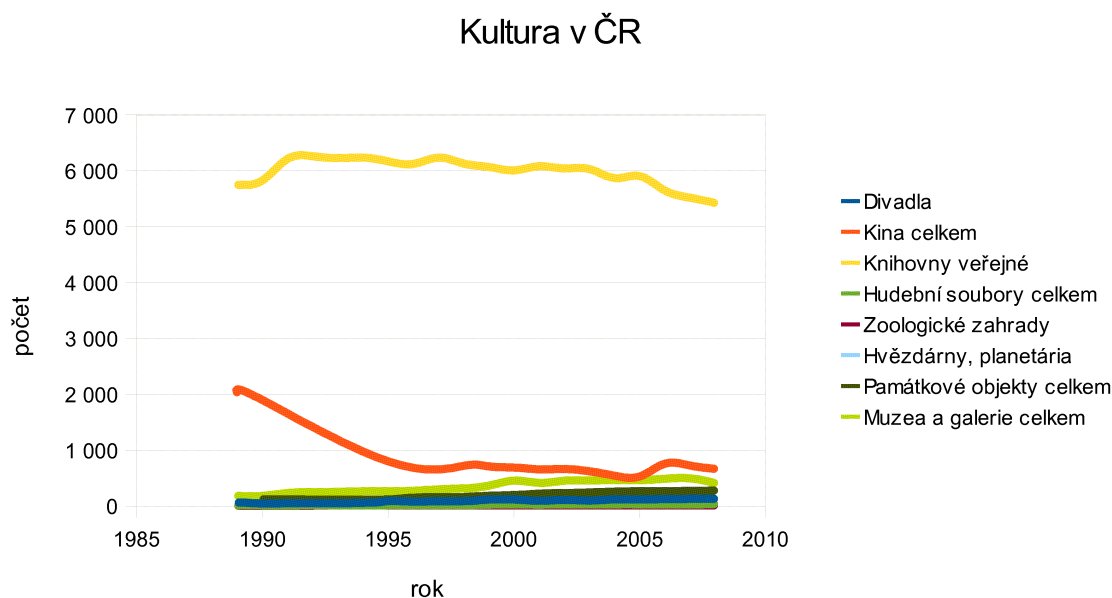
norem ohledně vypouštění odpadních vod do recipientů. Vývoj je možné popsat rovnicí $f(x) = (132,5 \cdot 10^{-14}) \cdot 1,016^x$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,7522$.

Podíl obyvatel připojených ke kanalizačnímu řádu má rostoucí trend, který lze popsat funkcí $f(x) = 966,9 \ln(x) - 7274$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,8965$.

4.5 Vývoj kultury v ČR

Vývoj kultury v České republice je popsán grafem 4.12. Vývoj stavu veřejných knihoven má klesající trend, lze jej vysvětlit tím, že v současné době je většina knih dostupná v digitální podobě a nebo si lidé knihy kupují. Je s tím spojený i současný úpadek zájmu o literaturu jako takovou. Ta je nahrazována internetem, počítačovými hrami a filmy, které mladší generace využívá raději. I přesto jejich návštěvnost má největší podíl na vývoji kultury v ČR.

Druhá křivka s nejvyššími hodnotami znázorňuje kina, má klesající charakter, který lze vysvětlit v první řadě budováním multikin. Ta vytlačila a nahradila jednosálová kina. V poslední době ztrácí kina na atraktivitě díky vysoké ceně vstupného a snadnému přístupu k filmům na internetu nebo v televizi. Lze očekávat nárůst zájmu o projekce v kinech díky rozmachu nové 3D technologie promítání.

Obrázek 4.12: Vývoj kultury v České republice.

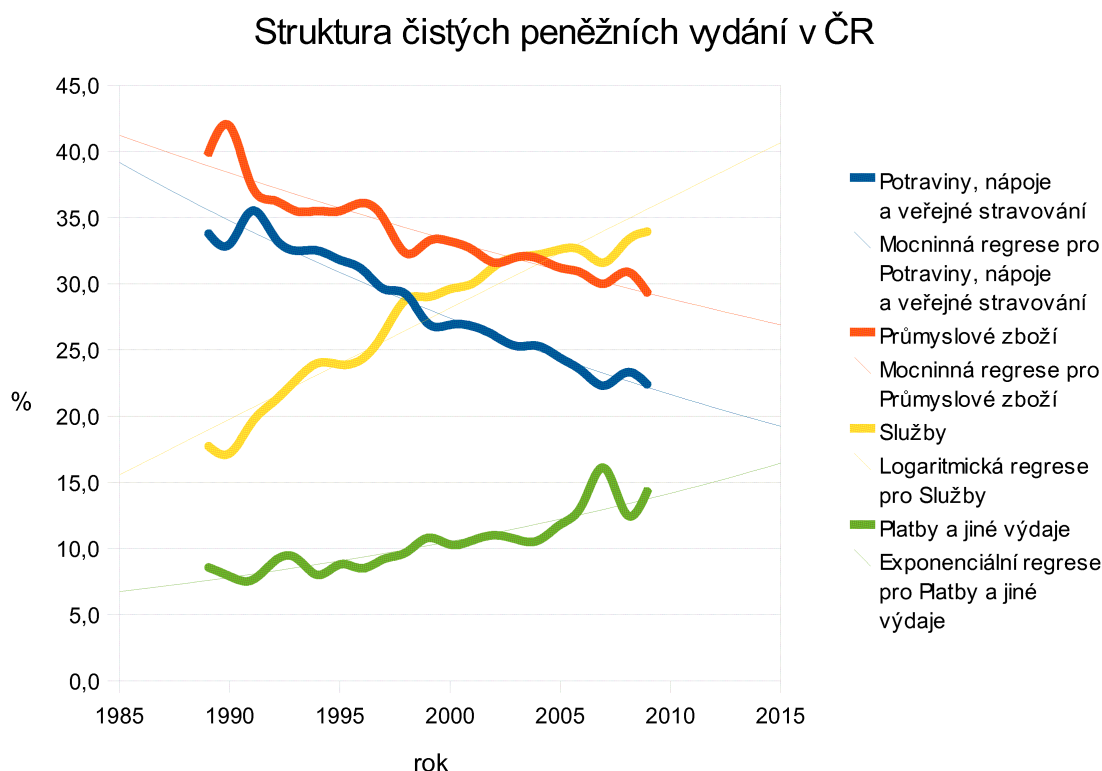
Zvyšující se počet divadel, přístupných památkových objektů a zoologických zahrad je zobrazen mírně rostoucím trendem křivek na grafu. Lze to vysvětlit větším zájmem

obyvatelstva, které má větší kupní sílu a zájem získat za vynaložené peníze kvalitní zábavu a strávení volného času.

Muzea a galerie měly do roku 2007 rostoucí tendenci.

4.6 Vydání a potřeba domácností

Před rokem 1985 byla vydání obyvatelstva výrazně nižší. Nabídka na trhu se zbožím byla nízká a převážně jednotná a domácnosti dávaly většinu svých zdrojů za potraviny a dopravu. Během následujících let se začaly domácnosti zaměřovat i na zboží a služby, které se na trhu začaly objevovat a značně rozšiřovat. Tím lze vysvětlit klesající trend viz. graf 4.13, popsaný funkcí $f(x) = (7,07 \cdot 10^{157}) \cdot x^{-47,38}$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,97$, kdy došlo ke snížení výdajů z více jak 35% na téměř 25% viz. tab. I.1. Pokles trendu není dán tím, že by domácnosti snížily náklady na nákupy potravin a nápojů, ale tím, že se snížil poměr nákladů na potraviny ku celkovým nákladům. Ty se zvýšily tím, že domácnosti začaly investovat i do jiného sortimentu (trendu trhu).

Obrázek 4.13: Struktura čistých peněžních vydání domácností v ČR.

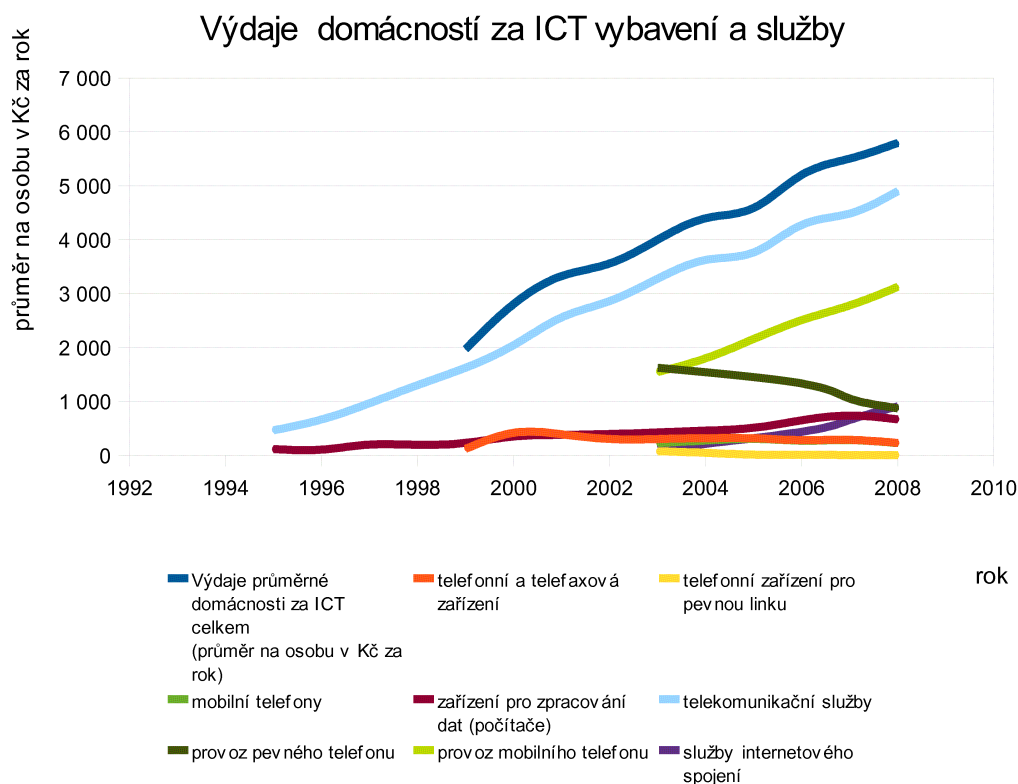
Stejný vývoj křivky je vidět i u průmyslového zboží a lze ho popsat funkcí $f(x) =$

$1672,78\ln(x) - 12686,45$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,9$. Obyvatelé používají a nakupují téměř každý rok stejné množství zboží, jehož cena se mění také jen málo. Příkladem může být cena aut. V dřívějších letech nebylo auto tak snadné pořídit na leasing, tak jako v dnešní době, kdy je splácení běžnou věcí a nezasahuje tedy do výdajů domácnosti, tak vysoce jako dříve.

Velmi rapidní nárůst mají služby. To je vidět na žluté křivce grafu 4.13, jejíž trend je možné modelovat rovnicí $f(x) = (2,55 \cdot 10^{0,95})x^(-28,44)$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,93$. V současné době je jimi trh přesycen a každý má možnost si zvolit jaké služby využije. Proto domácnosti vynakládají vysoké výdaje na služby, které si mohou pořídit a pořizují.

Platby a výdaje mají také rostoucí trend popsany rovnicí $f(x) = (156,3 \cdot 10^{-27}) \cdot 1,030^x$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,84$. Např DPH je neustále zvyšována, narůstají poplatky za nájem, elektřinu, vodu, plyn, poplatky v bankovních ústavech a další.

Celkové výdaje domácností na ICT jsou ve velkém růstu. Ten lze popsat funkcí $f(x) = 803517,74\ln(x) - 6104750,14$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,98$. Největší podíl tvoří telekomunikační služby a provoz mobilního telefonu, který od roku 2004 začal být pro život obyvatel nepostradatelný. Je to velmi rychlý a snadno použitelný způsob komunikace. Nárůst nákladů na provoz mobilních telefonů lze velmi dobře popsat regresní funkcí $f(x) = (641,5 \cdot 10^3)\ln(x) - 487,5 \cdot 10^4$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,9981$. Tento fakt ovlivňuje provoz pevného telefonu, který od roku 2004 naopak rapidně klesá, protože ho mobilní telefony z trhu vytlačují. Pokles nákladů na využití pevného telefonu lze vystihnout funkcí $f(x) = -147,99x + 298078,3$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,95$.

Obrázek 4.14: Výdaje domácností za ICT vybavení a služby.

Rozvoj a výdaje na zařízení pro zpracování dat (počítače) se každým rokem zvyšují, v průměru každá druhá domácnost má doma alespoň jeden počítač. Od roku 2006 je na trhu četný výběr modelů a typů jak stolních, tak přenosných počítačů. Nepoužívají se už jen k firemním potřebám, ale jsou zařazovány do škol a k domácímu užívání. Dalo by se říci, že pro studenta je počítač v současné době nutností, protože denně na něm zpracovává úkoly a hledá informace ke studiu. Náklady na jejich pořízení od roku 2007 klesají díky velké nabídce a jejich dostupnosti. Vývoj situace s počítači lze popsat jednoduchou lineární rovnicí $f(x) = 47,84x - 95358,71$ s koeficientem determinace $R^2 = 0,96$.

Telefonní a telefaxová zařízení se drží ve stejné hladině, náklady na ně jsou relativně každý rok stejné, využívají je především firmy a živnostníci. Postupně se ale i tam přechází na internetové pošty. Služby internetového spojení od roku 2001 mají výrazný nárůst.

5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

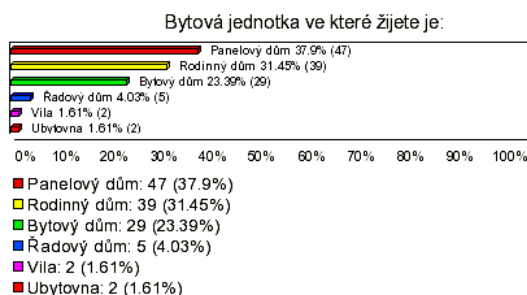
V této části práce je zpracováno vlastní dotazníkové šetření týkající se průzkumu spokojenosti obyvatel České republiky s úrovní bydlení. Dotazník je uveden v přílohové části práce: A.1, A.2. Otázky byly sestaveny podle zmíněných kritérií hodnocení úrovně bydlení v teoretické části práce.

Dotazník obsahoval 21 otázek, z nichž část byla otevřená a část uzavřená. Pro snadnější vyplňování byl dotazník vytvořen na internetové stránce www.vyplnto.cz. Odkaz s jeho adresou byl potom rozeslán elektronickou poštou, instantními komunikačními programy a také byly použity k jeho rozesílání některé sociální sítě (www.facebook.com, www.lide.cz, www.nyx.cz).

Na dotazník bylo možné odpovídat 19 dní a během této doby ho vyplnilo 124 respondentů. Návratnost dotazníků byla počítána na základě poměru počtu zobrazení stránky s dotazníkem ku počtu vyplněných dotazníků. To tvořilo celkem 71,8%.

Otázka č.1 zkoumala pracovní poměr dotazovaného. Z výsledků vyplývá, že dotazník vyplnilo nejvíce studentů. Ti tvořili celých 65,3% z celkového počtu dotazovaných viz. graf L.1. Druhou nejpočetnější skupinou byli zaměstnaní s 32,36%. Celkem 12 studentů zatrhlo, že jsou i zaměstnaní a 3 jsou i podnikatelé. Ostatní skupiny byly zastoupeny minimálně.

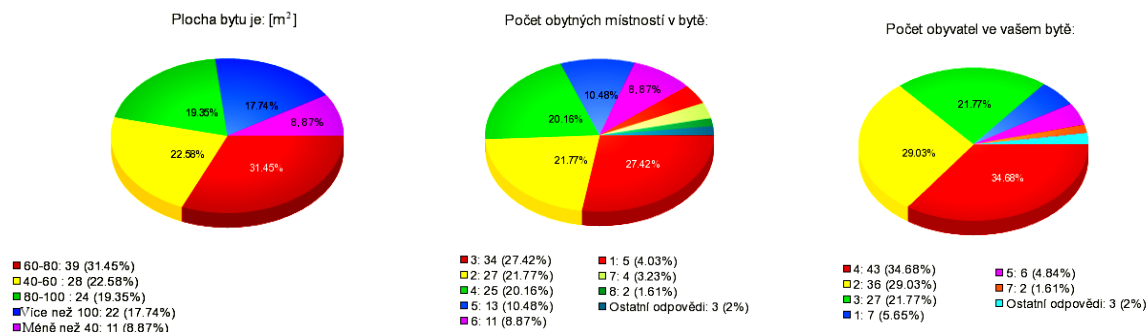
Druhá otázka zkoumala typ bytu, který dotazovaný používá jako své trvalé bydliště. Bylo zjištěno, že nejčastěji je obýván byt v panelovém domě, pak v rodinném domě a v bytovém domě viz. graf 5.1. Ostatní možnosti byli téměř zanedbatelné.

Obrázek 5.1: Otázka č. 2.

Otázkou č.3 byla řešena průměrná velikost obývaných jednotek. Rozdělení výsledků je uvedeno na grafu 5.2. Nejběžnější velikost činila $60-80m^2$, kterou obývá 31,45% dotazovaných. Nejčastěji byty obsahovaly 3 obytné místnosti viz. graf 5.3.

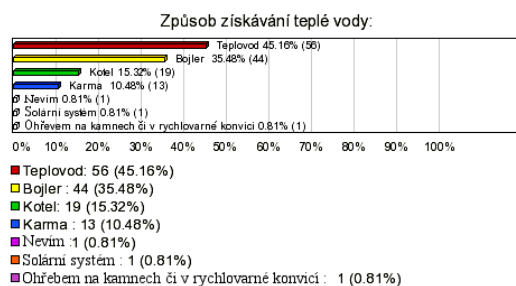
V páté otázce bylo zkoumáno kolik obyvatel žije v bytové jednotce. Z šetření vyplývá, že nejčastěji bydlí v jedné bytové jednotce 4 obyvatelé. 2 a 3 obyvatelé na jeden byt jsou také poměrně běžným počtem viz. graf 5.4.

Obrázek 5.2: Otázka č. 3. Obrázek 5.3: Otázka č. 4. Obrázek 5.4: Otázka č. 5.

Ve většině případů odpovídá technické vybavení bytu bytům I. a II. kategorie viz. graf L.2 a L.3. Nejčastěji jsou byty vytápěny ústředním topením, používá ho 44,35%. Topení na plyn používá 29,84% dotazovaných a elektrické topení využívá 19,35%. Z elektrických zdrojů jsou nejběžněji používána akumulční kamna nebo elektrické přímotopy. Nadpoloviční většina bytů je potom také vybavena balkonem nebo lodžii.

S touto otázkou byla spojena i následující otázka č. 8, kde je řešeno, jakým způsobem je získávána v bytech teplá voda. Grafické znázornění odpovědí je v přílohavé části na obrázku 5.5. Nejběžnější způsob je dálkové dodávání vody teplovodem. Běžným způsobem udržování zásoby teplé vody je lokální ohřev teplé vody v bojleru (35,48%), přímý ohřev kotlem a nebo karmou.

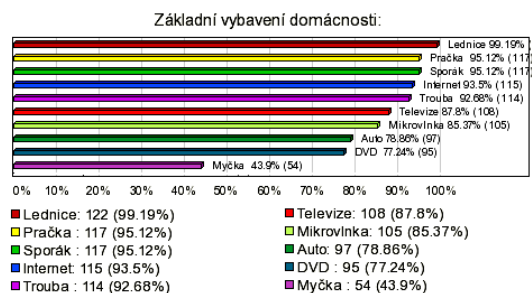

Obrázek 5.5: Otázka č. 8.

Devátou otázkou 5.6 bylo zjištěno jaké spotřebiče a služby domácnosti využívají. Až 93,5% dotazovaných má připojení k internetu, 87,8% domácností je vybavené televizním přijímačem. Z toho lze vyvodit, že počítače a internet začínají pomalu vytlačovat i klasické televizní vysílání. Další poměrně vysoké procento respondentů odpovědělo, že vlastní osobní automobil (78,86%).

Nejčastějším nájemním vztahem je osobní vlastnictví bytu (81,8% dotazovaných). Družstevní byty jsou vlastněny jen 11,34% dotazovaných. Obecní byt využívá 5,65% a v komerčním nájmu bydlí jen 1,61% respondentů viz. graf 5.7.

V jedenácté otázce se zjišťovalo z jak velkých měst tázání pochází. Bylo možné vybrat velkého město, střední město, malé město a vesnici. Převážná část (61,3%) je z velkého

Obrázek 5.6: Otázka č. 9.

města, 20,16% je z vesnic viz. 5.8. Tato otázka je spojena s následujícím zjištěním viz. graf 5.9 spokojenosti obyvatel s okolním prostředím.

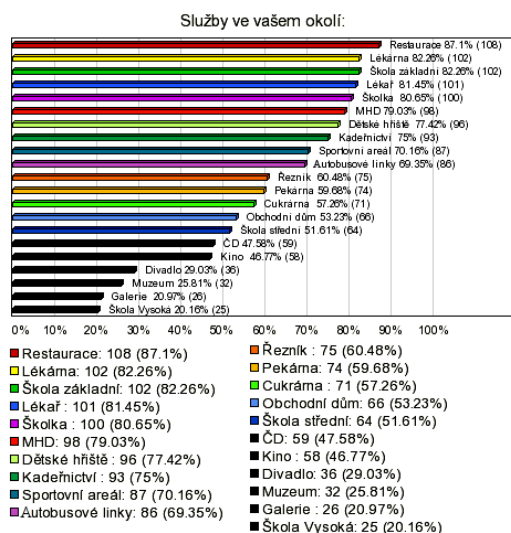

Obrázek 5.7: Otázka č. 10. Obrázek 5.8: Otázka č. 11. Obrázek 5.9: Otázka č. 12.

80,65% je spokojeno se svým okolím, nespokojeno je 9,68% a 8% je lhostejno ke svému okolí. Zbytek je částečně spokojený se současným stavem, ale uvítal by drobná zlepšení.

Ve třinácté otázce bylo zjišťováno jaké služby domácnosti mají ve svém okolí. V otázce se dalo zvolit více odpovědí, proto je nutné brát procentuální zastoupení pro každou možnost zvlášť. Otázka není přímo určena velikostí okolí bydliště, je to dáno tím, že každý obyvatel své okolí vnímá jinak. Někdo má za okolí jen pár metrů od svého bydliště, někdo může brát celé své město, nebo jen část města, dle toho jak mu je bližší a jak moc je ochoten za danými službami dojet. Z grafu je zřejmá velká četnost restauračních zařízení, lékáren a základních škol. Velmi malé zastoupení mají kulturní střediska jako jsou kina, divadla, muzea a galerie. Jsou v nižším zastoupení a obyvatelé pro jejich návštěvu musí spíše dojíždět.

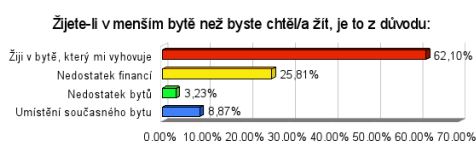
Poskytované služby v okolí znázorňuje graf 5.10.

Obrázek 5.10: Otázka č. 13.

Potřeba dojíždět za zaměstnáním/školou byla zkoumána ve čtrnácté otázce viz. graf L.4. Do školy či práce dojíždí 95 respondentů a 29 dojíždět nemusí. Tento aspekt je velmi důležitý. Na spokojenosti s bydlením záleží, zda je nutné za prací dojíždět několik kilometrů, nebo zda je v blízkosti domova.

Patnáctá otázka je zaměřena na spokojenost obyvatel se současným stavem velikosti bytu viz graf 5.11. Čtvrtina respondentů bydlí v menším bytě než by chtěla z finančních důvodů. Téměř desetina dává přednost menšímu bytu před větším kvůli lepšímu umístění. Skoro dvě třetiny jsou spokojeny s velikostí současného bytu. Na nedostatečnou nabídku větších bytů si stěžovalo jen minimum.

Obrázek 5.11: Otázka č. 15.

Spokojenost s úrovní bydlení byla předmětem otázky, jejíž vyhodnocení je na obrázku L.5. Až 55,65% je se svým bydlením spokojeno, 26,61% docela spokojeno, 11,29% odpovědělo, že by úroveň bydlení mohla být lepší a jen 6,45% není se svou nynější úrovní spokojeno. Tím lze konstatovat, že současná úroveň bydlení je vysoká, protože více jak polovina respondentů je se stávající situací spokojena.

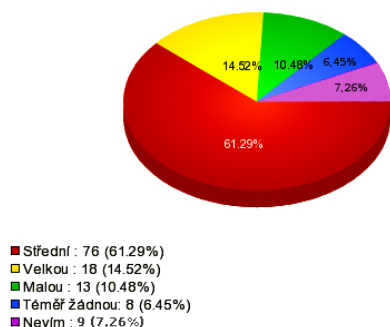
Sedmnáctý dotaz viz. graf L.6 dal respondentům možnost se vyjádřit, v čem by chtěli zlepšit svůj byt. Nejčastěji zaznělo byt rekonstruovat, což se týkalo hlavně koupelny a záchodu, pořídit plastová okna a zateplení či rozšíření bytové plochy. Dalšími nejčastějšími

mi odpověďmi bylo snížení ceny nájmu. V ostatních případech zazněl požadavek na balkon, zahradu, vlastní pokoj nebo výtah. 77 respondentů odpovědělo, že by neměnila nic a že jsou spokojeni.

Osmnáctá otázka je podobného rázu jako šestnáctá, týká se toho, co by chtěli dotazovaní zlepšit ve svém okolí. Odpovědi jsou zobrazeny v grafu L.7. Dotazovaní si nejvíce stěžují na své sousedy, hluk z okolních bytů nebo na nízký počet parkovacích míst, málo hřišť pro děti a nedostatečné množství popelnic pro tříděný odpad. Často si také respondenti stěžují na málo zeleně v okolí, nedostatek prostoru pro venkovní vyžití, znečištění ulic, chodníků a vzduch. Jen minimum je spokojeno se stavem okolí. Výsledky tohoto dotazu jsou doplněním otázky č.12. V té 100 dotázaných odpovědělo, že je spokojeno se svým okolím, přesto si však myslí, že je co zlepšovat.

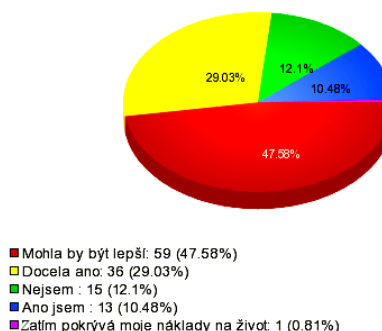
Devatenáctá otázka je zaškrťovacího typu a zjišťuje, jak vysokou zátěží jsou náklady na bydlení. Na grafu 5.12 je vyhodnoceno, že nejčastěji tvoří náklady střední zátěž pro domácnost. Z výsledků je také vidět, že nezáleží na pracovním poměru dotazovaného. Náklady na bydlení pro studenty byly nejčastěji střední a velkou zátěží. Pro rodiče na mateřské a důchodce střední zátěží a pro zaměstnance byla zátěž nejčastěji také střední.

Jsou náklady na bydlení pro vaši domácnost zátěží:

Obrázek 5.12: Otázka č. 19.

Jak jste spokojen/a se svou finanční situací?

Obrázek 5.13: Otázka č. 20.

Poslední otázka zkoumá finanční situaci. Výsledek může být zavádějící z důvodu, že i kdyby měl člověk velký příjem, bude chtít stejně větší. Na grafu 5.13 je zobrazeno, jak je dotyčný spokojen se svojí stávající situací. Spokojeno je 10,48% dotázaných, 29,03% je docela spokojeno, 49,58% zaškrtnulo že by situace mohla být lepší a 12,1% spokojeno není.

6 ZÁVĚR

Práce analyzuje úroveň bydlení v České republice sledovanou na domácnostech, především vývoj od roku 1989 do roku 2009. V části týkající se bytové výstavby bylo dosaženo závěru, že ta se v průběhu let zvyšuje a očekává se, že se bude zvyšovat i nadále. Více se začínají stavět rodinné domy a byty se převádí do osobního vlastnictví.

Průměrná obytná plocha v m^2 se relativně nemění u rodinných domů, ale u bytových domů se zvyšuje s mírnými výkyvy v trendu. Obyvatelé České republiky zvyšují úroveň svého bydlení koupí rodinných domů, nebo převodem bytu do osobního vlastnictví, jsou to pro ně dobře uložené peníze, protože cena bytu a domů stoupá, a je zřejmá jejich žádanost vzhledem k zadlužování půjček na pořízení vlastního bydlení.

Průměrná výše měsíční mzdy se v roce 2008 oproti roku 1998 zvýšila až 3x, kdy průměrná mzda se pohybuje v rozmezí 20-30tisíc korun. Stejný růst mají i důchody, což je zřejmé, protože se vypočítávají z počtu odpracovaných let a z výše mzdy. Závislost průměrné mzdy se odráží ve výdajích domácností. Čím větší plat domácnosti pobírají, tím se jim mohou zdát výdaje na bydlení menší a vede je to k pořizování luxusnějších věcí.

Největším vydáním domácností v roce 2009 jsou služby a to z 34%. 30% výdajů je hrazeno průmyslové zboží a 22,5% výdajů domácnosti vynakládají na potraviny, nápoje a veřejné stravování. Necelých 15% potom zbývá na výdaje na platby a jiné výdaje.

Mezi služby zahrnujeme telekomunikační služby a vybavení, které v průměru dosahují výše 6000 Kč za rok. Trend dnešních domácností je, že nesmí chybět, televize, mobil, počítač, pokud možno s internetovým připojením, které jsou v současné době téměř nutností pro život.

Investice do životního prostředí a okolí bytů se v roce 2009 zabývá hlavně nakládáním s odpadními vodami a nakládáním odpadů. Je snaha o zlepšení povědomí obyvatelstva o ekologicky šetrném zpracování odpadů (třídění, recyklace). V dnešní době se zvyšuje počet míst zpětného odběru odpadů, což vede na jedné straně ke zlepšování situace znečištění prostředí odpady, ale současně na druhé straně jsou s tím spojeny vyšší náklady.

Také přibývá počet odhlučňujících zábran. Na ty je při výstavbě nových bytů brán zřetel. Většina obyvatel preferuje místo bydlení v klidné lokalitě bydliště, kde neruší klid projíždějící motorová vozidla.

Zásobování pitnou vodou a připojení na kanalizační řad je dalším aspektem vyšší úrovně bydlení. Podíl čištěných odpadních vod v roce 2007 dosahoval 95%, podíl zásobovaných pitnou vodou se v roce 2007 pohyboval na 92,5% a podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizační řad byl 81%.

Do možnosti prožití volného času obyvatel se projevuje znatelný úbytek množství

kin. Ten lze vysvětlit zrušením malých jednosálových a letních kin, které byly nahrazeny velkými komplexy multikin v obchodních centrech. Knihovny postupem let také ubývají vzhledem k digitalizování knih a nezájmu mladších generací o literaturu. Počet hudebních souborů a divadel zůstává na stejné úrovni. Muzea, galerie a památkové objekty se mírně rozšířily.

Na vlatní dotazníkové šetření odpovědělo celkem 124 dotazovaných. Otázky byly zaměřeny na stávající situaci úrovně bydlení a následně vyhodnoceny.

Převážná část dotazovaných byli studenti (65,32%) a zaměstnanci (32,26%). Nejčastěji bydlí v panelových domech (37,9%), v rodinných domech (33,45%) a bytových domech (23,39%). Počet obytných místností se pohybuje v rozmezí 2-4 pokojů a stejný je i počet obyvatel na byt. Z toho vyplývá, že průměrný počet na jednu místnost je jedna osoba na pokoj. To představuje podle českých standardů vysokou úroveň bydlení.

Po technické stránce vybavení bytu mají všechny domácnosti připojení na vodu, elektřinu, WC a koupelnu. Nejčastěji lidé svoje domovy vytápí ústředním topením, plynem nebo elektřinou. Teplou vodu získávají přes teplovod, bojler, kotel či karmu. Přes 90% dotazovaných odpovědělo, že vlastní lednici, pračku, sporák, troubu, internet. Kolem 80% z dotazovaných má doma televizi, mikrovlnou troubu, přes 70% domácností má auto a DVD, přes 40% vlastní myčku. Přesto je pořád co zlepšovat, k dokonalosti k jejich bydlení jim často chybí lépe řešená koupelna a odvětrávání v ní, plastová okna a zateplení domů či bytů.

S úrovní bydlení se dále pojí v jakém nájemném vztahu bydlí. Až překvapivě 81.81% bydlí v osobním vlastnictví, což takovým vlastníkům bytu (domů) dává určitou volnost s opravováním, zařizováním bytu či jeho přestavbou.

61,29% z dotazovaných bydlí ve velkém městě. Ve velkém městě se předpokládá větší dispocize k okolnímu vyžití, více služeb a více možností s pracovními nabídky, studiem a bydlením. Avšak s okolím ve velkém městě je nespokojeno 8 respondentů. 25,16% bydlí ve vesnicích, je pozoruhodné, že právě tito respondenti si stěžují na málo zeleně, znečištění prostředí a špatně upravené komunikace. Podmínky pro bydlení jsou ve vsích lepší. Každý vlastní svůj dům se zahradou a nebývají zde tak vysoké náklady. Mají to však daleko do kulturních středisek, práce, školy a k doktorům. Potřebují-li něco musí převážně dojíždět, což se jim může zdát jako značná nevýhoda okolí jejich bydliště.

Stejně na tom je 7,26% dotazovaných, kteří žijí v malých městech. Respondenti si nejčastěji stěžovali na brzké vstávání do práce, nedostatek dětských hřišť, parkovacích míst a na nízkou dostupnost z větších měst nočními linkami. Ve středně velkém městě z dotázaných žije 11,29%, jen jeden z nich doplnil, že mu chybí v okolí více zeleně, či park. Ostatní ze středního města nic nevyplnili což, lze soudit, jako že jim v okolí vůbec nic neschází. Přesto 3 z nich, ale předem zadrželi, že se svým okolním prostředím spokojeni

nejdou.

Služby v okolí jsou často určujícím faktorem při rozhodování, kam se přestěhovat či kde začít bydlet. Přes 80% dotázaných má ve svém okolí restaurace, lékárny, základní školy, lékaře a školku. Ze 70% dotázaných mají v okolí MHD, dětské hřiště, kadeřnictví a sportovní areál. Nad 50% respondentů v okolí má autobusové linky, řezníka, pekárnu, cukrárnu, obchodní dům, střední školu. Méně jak 50% respondentů v okolí má ČD, kino, divadlo, muzeum, galerii a vysokou školu.

Z 62,13% dotazovaných žije v bytě, který jim vyhovuje. Jedna čtvrtina respondentů nemá na pořízení většího bytu finance a i když se v této době dá pořídit „jakákoliv půjčka“, respondenti doplnili, že se nechtějí zadlužit na celý život a jen šetří. Náklady na bydlení jsou pro většinu domácností jen střední zátěží a většina z nich není příliš spokojena se svým současným finančním příjmem.

Dle těchto všech ukazatelů byla nynější situace zhodnocena za velmi příznivou z hlediska úrovně bydlení. Obyvatelstvo si více stěžuje na okolí svého bydliště než na svůj byt a vybavení. Velká část respondentů napsala, že svůj byt postupně buduje a vylepšuje, čímž si rozvíjí vlastní kreativitu a je s tím spokojena. Vlastní dotazníkové šetření se shoduje i s daty uvedenými Českým statistickým úřadem.

LITERATURA

- ČSÚ. *Byt* [online]. Český statistický úřad, 2007a. [cit. 20. 1. 2011]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/rso.nsf/i/byt_rso>.
- ČSÚ. *Osídlení v České republice* [online]. Český statistický úřad, 2007b. [cit. 20. 1. 2011]. Dostupné z: <[http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/AD00473A5F/\\\$File/130207m02.jpg](http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/AD00473A5F/\$File/130207m02.jpg)>.
- ČSÚ. *Druh domu dle SLDB* [online]. Český statistický úřad, 2009. [cit. 20. 1. 2011]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/rso.nsf/i/druh_domu_dle_sldb>.
- ČSÚ. *Příjmy a životní podmínky domácností v roce 2009* [online]. Český statistický úřad, 2010. [cit. 20. 1. 2011]. Dostupné z: <<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/p/3012-10>>.
- ČSÚ. *Česká republika od roku 1989 v číslech* [online]. Český statistický úřad, 2011a. [cit. 20. 2. 2011]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr_od_roku_1989>.
- ČSÚ. *Metodické vysvětlivky* [online]. Český statistický úřad, 2007c. [cit. 20. 1. 2011]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/xa/edicniplan.nsf/o/13-1130-05-2001_az_2004-5__metodicke_vysvetlivky>.
- ČSÚ. *Analýza bytové výstavby v územích České republiky 1997 až 2009* [online]. Český statistický úřad, 2011b. [cit. 20. 2. 2011]. Dostupné z: <<http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/8209-11>>.
- FENDRYCH, T. Panel SCAN 2009 - studie stavu bytového fondu v bytových panelových i nepanelových domech. *Časopis Stavebnictví*. 2010, 08.
- HROMADA, E. Tržní ceny starších bytů v ČR. *Časopis Stavebnictví*. 2008, 03.
- KOSTELECKÝ, T. Postoje obyvatel k situaci na trhu s bydlením a bytové politice: existují v České republice, housing classes? *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*. 2005, 41, s. 253–270.
- LUX, M. *Spokojenost českých občanů s bydlením*. Praha : Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2002. ISBN 8073300141.
- LUX, M. et al. *Standardy bydlení 2004/2005: Financování bydlení a regenerace sídlišť*. Praha : Sociologický ústav AV ČR, 2005. ISBN 80-7330-075-3.

- LUX, M. – KUDA, F. et al. *Regionální rozdíly v dostupnosti bydlení v České republice*. Praha : Sociologický ústav AV ČR, 2008. 194str. ISBN 978-80-7330-149-1.
- LUX, M. et al. *Bydlení – věc veřejná, Sociální aspekty bydlení v České republice a zemích EU*. Praha : Sociologické nakladatelství (SLON), 2002. 288 str. ISBN 80-86429-12-1.
- NOVÁKOVÁ, H. *Bydlení, nájemné a správa bytového fondu od roku 1995*. Praha : Polygon, 2.dopl. a aktual. vydání edition, 1995. ISBN 80-901778-5-9.
- PČR. 72/1994 Sb. *Zákon o vlastnictví bytů* [online]. Parlament České republiky, 2003. [cit. 20. 1. 2011]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/703/.cmd/ad/.c/311/.ce/10823/.p/8413/_s.155/703?PC_8413_1=72/1994&PC_8413_ps=10#10823>.
- PČR. 1125 vládní návrh, zákon ze dne 1994, kterým se mění a doplňuje občanský zákoník [online]. Parlament České republiky, 1994. [cit. 20. 1. 2011]. Dostupné z: <<http://psp.cz/eknih/1993ps/tisky/t112500.htm>>.
- PČR. *Občanský zákoník ve znění pozdějších změn a doplňků a navazující zákonné předpisy*. Ostrava : Jiří Motloch-Sagit, 2005. Parlament České republiky. ISBN 80-7208-505-0.
- POLÁKOVÁ, O. – PRŮŠA, L. *Vybrané otázky z rodinné a bytové politiky*. Praha : VŠE, 1993. ISBN 8070799633.
- SVAČINA, L. *Nejhledanější nemovitost: Družstevní byt* [online]. 2008. [cit. 20. 2. 2011]. Dostupné z: <<http://www.hypoindex.cz/clanky/nejhledanejsi-nemovitost-druzstevni-byt/>>.
- SVATOŠOVÁ, L. – KÁBA, B. *Statistické metody II*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze Provozně ekonomická fakulta, 2008a. 105str. ISBN 978-80-213-1736-9.
- SVATOŠOVÁ, L. – KÁBA, B. *Statistické metody I*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze Provozně ekonomická fakulta, 2008b. ISBN 978-80-213-1672-0.
- ÚAVČR. *Míra zatížení domácností tržním nájmem v krajích ČR v roce 2006* [online]. Socioekonomie bydlení Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., Institut Regionálních informací, s.r.o., Katedra městského inženýrství fakulty stavební na Vysoké škole báňské, 2007. [cit. 20. 1. 2011]. Dostupné z: <http://www.disparity.cz/data/usr_048_default/najem_kraje_2006_n.jpg>.

A DOTAZNÍK

Průzkum spokojenosti s úrovní bydlení

1. Jste:
Student
Zaměstnanec
Podnikatel
Nezaměstnaný
Rodič na mateřské
Důchodce
Jiné:

2. Bytová jednotka ve které žijete je:
Rekreační objekt
Vila
Rodinný dům
Panelový dům
Řadový dům
Bytový dům
Ubytovna
Jiné:

3. Plocha bytu je: [m²]
<40
40-60
60-80
80-100
>100
Balkon(lodžie)

4. Počet obytných místností v bytě:

5. Počet obyvatel ve vašem bytě:

6. Technické vybavení bytu:
Voda
Elektřina
Plyn
Kanalizační síť
WC
Koupelna
Jiné:

7. Způsob vytápění:
Tuhá paliva
Elektřina
Plyn
Lokální
Ústřední topení
Dálkové topení
Jiné:

8. Způsob získávání teplé vody:
Karma
Bojler
Teplovod
Kotel
Jiné:

9. Základní vybavení domácnosti:
Pračka Mikrovlnka
Sporák Televize
Lednice DVD
Trouba Internet
Myčka Auto
Jiné:

10. Nájemný vztah:
V osobním vlastnictví
Obecní
Družstevní
V komerčním nájmu
Jiné:

11. Lokalita bydlení:
Vesnice
Malé město
Střední město
Velké město
Jiné:

12. Spokojenost s okolním prostředím:
Spokojen
Je mi to jedno
Nespokojen
Jiné:

13. Služby ve vašem okolí:
Pekárna Kino
Řezník Divadlo
Cukrárna Muzeum
Kadeřnictví Galerie
Restaurace Sportovní areál
Obchodní dům Dětské hřiště
Lékař Školka
Lékárna
Škola: základní střední vysoká
Dostupnost dopravy: MHD ČD autobusové linky
Jiné:

14. Práce/škola:
Dojždím
Nedoždím

Obrázek A.1: Dotazník část 1.

15. Žijete-li v menším bytě, než byste chtěl/a žít, je to z důvodu:

- Nedostatek bytů
Nedostatek financí
Umístění současného bytu
Žiji v bytě, který mi vyhovuje
Jiné:

16. Jste spokojený/á s úrovní vašeho bydlení?

- Ano jsem
Docela ano
Mohla by být lepší
Nejsem

17. Co byste chtěli zlepšit ve svém bytě?

18. Co byste chtěli zlepšit ve svém okolí?

19. Jsou náklady na bydlení pro vaši domácnost zátěží:

- Velkou
Střední
Malou
Téměř žádnou
Nevím

20. Jak jste spokojen/a se svou finanční situací?

- Ano jsem
Docela ano
Mohla by být lepší
Nejsem

Obrázek A.2: Dotazník část 2.

B BYTOVÁ VÝSTAVBA V ČESKÉ REPUBLICE

Bytová výstavba v ČR

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
byty celkem	23 734	25 207	24 758	27 291	27 127	32 268	32 863	30 190	41 649	38 380	38 473
v tom podle formy výstavby:											
družstevní	292	629	916	1 528	1 456	1 739	1 123	476	952	689	850
komunální (obecní)	6 277	6 691	6 292	7 019	6 781	6 538	4 860	4 470	3 904	1 852	757
individuální	12 532	14 308	14 509	15 611	14 663	16 867	17 022	15 368	18 416	20 812	20 675
ostatní	4 633	3 579	3 041	3 133	4 227	7 124	9 858	9 876	18 377	15 027	16 191
Podíl bytů v rodinných domech v %	38,9	41,5	43,2	42,9	42,0	41,2	41,0	43,8	40,8	51,1	49,7
byty v rodinných domech											
byty v rodinných domech	9 238	10 466	10 693	11 716	11 397	13 302	13 472	13 230	16 988	19 611	19 124
v tom podle počtu pokojů:											
garsoniéry	58	30	45	36	45	38	35	25	49	40	65
jednopokojové	114	120	133	129	147	118	113	93	128	151	155
dvoupokojové	493	568	581	631	527	610	719	587	613	579	622
třípokojové	1 569	1 778	1 861	1 860	1 826	2 106	2 045	2 024	2 581	2 752	2 938
čtyřpokojové	2 822	3 249	3 376	3 753	3 812	4 474	4 613	5 009	6 389	7 884	7 752
pětipokojové a větší	4 182	4 721	4 697	5 307	5 040	5 956	5 947	5 492	7 228	8 205	7 592
Obytná plocha 1 dokončeného bytu v m ²	96,5	96,9	96,3	97,0	96,6	97,0	98,1	97,9	97,1	96,3	94,4
Hodnota 1 bytu v tis. Kč (rodinné domy)	2 403	2 388	2 406	2 516	2 613	2 713	2 742	2 849	2 906	3 088	3 122
Hodnota 1 m ² užitkové plochy v Kč	15 158	15 364	15 856	16 447	17 109	17 910	18 800	19 946	20 553	22 244	22 884
byty v bytových domech											
byty v bytových domech	6 598	5 926	5 912	6 393	7 720	10 722	11 526	10 070	18 171	12 497	13 766
v tom podle formy výstavby:											
družstevní	97	536	890	791	1 468	1 494	1 384	1 333	870	583	640
komunální (obecní)	2 925	2 897	2 686	2 612	2 605	3 641	2 430	2 624	2 397	914	224
ostatní	3 576	2 493	2 336	2 990	3 647	5 587	7 712	6 113	14 904	11 000	12 902
v tom podle počtu pokojů:											
garsoniéry	843	502	574	738	616	1 616	1 130	805	2 096	910	902
jednopokojové	1 644	1 354	1 259	2 013	1 636	2 895	2 222	2 083	2 832	1 812	2 129
dvoupokojové	1 840	2 225	2 165	1 986	2 955	3 066	4 557	3 678	6 659	4 869	5 470
třípokojové	1 696	1 524	1 487	1 322	2 007	2 345	2 928	2 789	5 288	3 828	4 068
čtyřpokojové	503	279	374	307	452	678	600	602	1 178	939	1 062
pětipokojové a větší	72	42	53	27	54	122	89	113	118	139	135
Hodnota 1 bytu v tis. Kč (bytové domy)	1 373	1 285	1 449	1 234	1 459	1 424	1 575	1 664	1 646	1 889	2 038
Hodnota 1 m ² užitkové plochy v Kč	19 555	18 984	21 319	20 193	21 597	21 360	23 738	24 471	24 675	26 518	29 504

Tabulka B.1: Bytová výstavba v České republice (ČSÚ, 2011a).

C PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ VÝŠE DŮCHODŮ V ČR

Průměrná měsíční výše důchodů v ČR podle druhu					
Roky	Starobní plný důchod	Invalidního plný důchod	Vdovský důchod	Vdovecký důchod	Sirotčí důchod
1989	1639	1496	.	.	.
1990	1763	1603	.	.	.
1991	2108	1948	.	.	.
1992	2283	2117	.	.	.
1993	2824	2683	.	.	.
1994	3388	3227	3544	.	1338
1995	3797	3617	3979	.	1636
1996	4610	4461	4806	.	2180
1997	5148	4986	5336	5771	2546
1998	5576	5398	5791	6371	2761
1999	5910	5731	6164	6806	2918
2000	6292	6118	6628	7343	3077
2001	6808	6638	7238	8039	3290
2002	6833	6666	7266	8063	3328
2003	7075	6911	7538	8369	3440
2004	7270	7088	7737	8604	3530
2005	7744	7537	8216	9137	3780
2006	8187	7962	8736	9696	3999
2007	8747	8496	9371	10390	4278
2008	9638	9337	10251	11329	4989

Tabulka C.1: Průměrná měsíční výše důchodů v ČR (ČSÚ, 2011a).

D INVESTICE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR

Investice na ochranu životního prostředí

v mil. Kčs/Kč, běžné ceny

	z toho:			
	ochrana ovzduší a klimatu	nakládání s odpadními vodami	nakládání s odpady	omezování hluku a vibrací (kromě ochrany pracovišť)
1989	692	2 271	639	-
1990	1 688	3 268	1 092	-
1991	3 187	4 626	1 427	-
1992	5 755	7 224	3 115	788
1993	7 876	8 715	2 893	297
1994	13 489	10 843	3 127	651
1995	17 886	10 246	2 772	974
1996	21 475	10 011	3 449	567
1997	22 323	11 275	4 765	455
1998 ⁵⁾	20 141	8 291	4 698	313
1999	15 762	8 839	2 597	241
2000	8 407	8 567	2 270	277
2001	7 057	8 815	1 463	632
2002	4 149	7 034	1 236	365
2003	4 179	9 523	2 125	374
2004	4 677	8 435	2 834	441
2005	3 920	7 587	2 572	195
2006	4 562	7 349	3 405	1 190
2007	5 906	6 053	3 373	1 225
2008	3 841	7 555	4 145	1 007
2009	3 633	8 565	4 340	1 087

¹⁾ ochrana ovzduší a klimatu byla do roku 1995 uváděna jako ochrana čistoty ovzduší

²⁾ nakládání s odpadními vodami do roku 2001 uváděno jako ochrana vody (s výjimkou podzemní) a do roku 1995 uváděno jako čistota vod

³⁾ ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod byla do roku 2001 uváděna jako ochrana půdy a podzemní vody

⁴⁾ omezování hluku a vibrací (kromě ochrany pracovišť) bylo do roku 2001 uváděno jako redukce vlivu fyzikálních faktorů

⁵⁾ dopočtené údaje

Tabulka D.1: Investice na ochranu životního prostředí (ČSÚ, 2011a).

E KULTURA V ČESKÉ REPUBLICE

Kultura v České republice
Přamen: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPoS)

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
DIVADLA	67	47	50				89	81	86	87	116	117	97	110	101	119	121	126	130	133
KINA celkem	2 025	1 899	6 213	6 261		800	6 169	6 123	6 235	720	710	690	660	665	623	544	530	759	726	667
KNHOVNY VEŘEJNÉ	5 751	5 828		6 227	6 227	6 238			6 235	6 131	6 087	6 009	6 081	6 043	6 032	5 870	5 905	5 647	5 518	5 423
HUDEBNÍ SOUBORY CELKEM	16	16	15	17	15	15		17	17	18	25	29	25	30	27	30	30	26	29	32
ZOOLOGICKÉ ZAHŘADY	12	12	12	12	13	14	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
HVEZDÁRNÝ, PLANETÁRIA	24	24	24	26	26	24	23	25	26	26	55	48	45	50	54	54	56	51	49	45
PAMÁTKOVÉ OBJEKTY CELKEM	121	121	122	112	114	113	118	151	160	163	185	197	222	233	245	257	269	271	272	277
MUZEJA A GALERIE CELKEM	185	183	234	251	254	266	271	274	300	317	365	454	416	453	460	468	465	490	497	416

roznamky:
Divadla od roku 2003 nejen státní, ale i ostatní.
Knihovny veřejné jsou bez knihoven vědeckých. Za rok 2009 jsou údaje převzaty od NIPoS a ukazatele knihovní jednotky celkem; registrovaní čtenáři, vypůjčky celkem a studijní místa jsou uvedeny včetně poboček.
Hvězdárny, planetária, astronomi, pozorovatelný celkem jsou od roku 1999 včetně nezářících.

Tabulka E.1: Kultura v České republice (ČSÚ, 2011a).

F STRUKTURA ZAMĚSTNANCŮ PODLE VÝŠE HRUBÉ MĚSÍČNÍ MZDY V ČR

Struktura zaměstnanců podle výše hrubé měsíční mzdy v ČR

Kč	1998 [%]	2008 [%]
do 10 000	34,00	3,01
10 001 až 12 000	18,70	4,68
12 001 až 13 000	8,34	2,89
13 001 až 14 000	6,97	3,20
14 001 až 16 000	10,50	7,53
16 001 až 18 000	6,75	8,88
18 001 až 20 000	4,29	9,45
20 001 až 30 000	7,41	36,78
30 001 až 40 000	3,04	13,24
40 001 a více	-	10,25

Tabulka F.1: Struktura zaměstnanců podle výše hrubé měsíční mzdy v ČR (ČSÚ, 2011a).

G VODOVODY A KANALIZACE V ČR

Vodovody a kanalizace v ČR

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vodovody pro veřejnou potřebu																					
Podíl obyvatel zásobovaných (%)	82,4	83,2	84,0	84,5	84,7	85,5	85,8	86,0	86,0	86,2	86,9	87,1	87,3	89,8	89,8	91,6	91,6	92,4	92,3	92,7	92,8
Voda vyrobená pitná (mil. m ³)	1 251	1 256	1 210	1 173	1 096	1 021	958	944	887	843	800	778	754	753	751	720	699	699	683	667	653
Voda fakturovaná pitná (mil. m ³) z toho pro domácnosti	930	937	867	845	743	696	656	631	604	580	564	554	536	545	547	543	532	528	532	516	505
	533	546	509	506	439	416	391	376	365	358	355	351	339	343	345	349	339	337	342	332	328
Kanalizace pro veřejnou potřebu																					
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených (%)	72,4	72,6	72,3	72,7	72,8	73,0	73,2	73,3	73,5	74,4	74,6	74,8	74,9	77,4	77,7	77,9	79,1	80,0	80,8	81,1	81,3
Vypouštěné odpadní vody (mil. m ³)																					
Čištěné odpadní vody bez srážkových (mil. m ³)	628	647	634	641	544	547	581	556	572	566	563	546	545	534	527	510	514	510	498	485	473
Podíl čištěných odpadních vod (%)	71,5	72,6	69,6	77,8	78,9	82,2	89,5	90,3	90,9	91,3	95,0	94,8	95,5	92,6	94,5	94,4	94,6	94,2	95,8	95,3	95,2
Počet ČOV													1 055	1 122	1 234	1 410	1 994	2 017	2 065	2 091	2 158
Celková kapacita ČOV (tis. m ³ /den)													3 927	3 969	3 926	3 865	3 736	3 776	3 834	3 876	3 833

Tabulka G.1: Vodovody a kanalizace v ČR (ČSÚ, 2011a).

H VÝDAJE DOMÁCNOSTÍ ZA ICT VYBAVENÍ A SLUŽBY

Výdaje domácností za ICT vybavení a služby

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Výdaje průměrné domácnosti za ICT celkem (průměr na osobu v Kč za rok)							1 971	2 805	3 324	3 557	3 998	4 396	4 588	5 201	5 504	5 794
telefonní a telefaxová zařízení							118	416	388	302	301	318	315	280	284	228
mobilní telefony											74	45	11	9	4	5
zařízení pro zpracování dat (počítače)	67	59	115	104	197	192	229	347	380	394	422	456	509	648	735	668
telekomunikační služby	296	349	462	663	965	1 301	1 624	2 043	2 557	2 861	3 276	3 622	3 764	4 273	4 484	4 900
provoz pevného telefonu											1 621			1 331	1 050	871
provoz mobilního telefonu											1 542	1 799	2 156	2 507	2 779	3 123
služby internetového spojení											112			435	655	906
Podíl výdajů za ICT na celkových čistých výdajích domácností (%)							2,52	3,52	3,94	4,09	4,38	4,67	4,63	4,83	4,56	4,67
<i>Podíl výdajů za telekomunikační služby na celkových čistých výdajích domácností (%)</i>	0,75	0,79	0,88	1,09	1,42	1,77	2,08	2,57	3,03	3,29	3,59	3,85	3,80	3,97	3,73	3,95

Tabulka H.1: Výdaje domácností za ICT vybavení a služby (ČSÚ, 2011a).

I STRUKTURA ČISTÝCH PENĚŽNÍCH VYDÁNÍ DOMÁCNOSTÍ V ČR

Struktura čistých peněžních vydání domácností v České republice

	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Potraviný, nápoje a veřejné stravování	33,9	33,0	35,5	33,6	32,5	32,5	31,8	31,1	29,6	29,2	27,0	26,9	26,8	26,1	25,3	25,3	24,4	23,4	22,3	23,3	22,3
Průmyslové zboží	39,7	41,9	37,4	36,3	35,5	35,5	35,5	36,1	34,9	32,3	33,2	33,2	32,6	31,6	32,0	31,9	31,2	30,8	30,0	30,9	29,2
Služby	17,8	17,2	19,5	21,1	22,7	24,0	23,9	24,3	26,3	28,8	29,0	29,6	30,0	31,3	32,0	32,2	32,6	32,5	31,6	33,2	34,0
Platby a jiné výdaje	8,6	7,9	7,6	9,0	9,3	8,0	8,8	8,5	9,2	9,7	10,8	10,3	10,6	11,0	10,7	10,6	11,8	13,3	16,1	12,6	14,5

Tabulka I.1: Struktura čistých peněžních vydání domácností v ČR (ČSÚ, 2011a).

J ZAMĚSTNANOST A NEZAMĚSTNANOST V ČR

Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS)
(údaje se vztahují k osobám ve věku 15 let a starším)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Populace ve věku 15 let a více v tis. osob	8 292,7	8 354,6	8 406,4	8 447,5	8 487,0	8 525,2	8 555,3	8 586,4	8 577,4	8 599,1	8 636,9	8 673,3	8 716,0	8 773,4	8 845,0	8 943,8
Pracovní síla (= ekonomicky aktivní) celkem v tis. osob	5 093,6	5 147,9	5 170,6	5 173,5	5 184,8	5 201,5	5 218,2	5 186,1	5 146,0	5 139,1	5 132,3	5 132,5	5 174,2	5 199,4	5 198,3	5 232,3
Ekonomicky neaktivní celkem v tis. osob	3 199,1	3 206,7	3 235,8	3 274,1	3 302,2	3 321,8	3 337,1	3 400,3	3 431,4	3 460,1	3 504,6	3 541,8	3 574,0	3 646,7	3 711,4	3 711,4
Míra ekonomické aktivity celkem (%)	61,4	61,6	61,5	61,2	61,1	61,0	61,0	60,4	60,0	59,8	59,4	59,2	59,4	59,3	58,8	58,5
Míra zaměstnanosti celkem (%)	58,8	59,0	59,0	58,9	58,2	57,1	55,7	55,1	55,1	55,4	54,8	54,3	54,7	55,0	55,6	56,0
Obecná míra nezaměstnanosti celkem (%)	4,32	4,30	4,02	3,99	4,79	6,45	8,70	8,76	8,13	7,28	7,78	8,30	7,93	7,14	5,32	4,39
Míra ekonomické aktivity osob ve věku 15-64 let (%)	72,1	72,4	72,3	72,1	72,1	72,2	72,2	71,6	71,0	70,8	70,4	70,1	70,4	70,3	69,8	69,7
Míra zaměstnanosti osob ve věku 15-64 let (%)	69,0	69,2	69,4	69,3	68,7	67,5	65,9	65,2	65,2	65,6	64,9	64,2	64,8	65,3	66,1	66,6
Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15-64 let (%)	4,30	4,31	4,02	3,89	4,81	6,46	8,74	8,83	8,17	7,32	7,82	8,36	7,98	7,20	5,37	4,44
Zaměstnaní podle sektorů																
Zaměstnaní celkem v tis. osob	4 873,5	4 926,8	4 962,6	4 972,0	4 936,5	4 865,7	4 764,1	4 731,6	4 727,7	4 764,9	4 733,2	4 706,6	4 764,0	4 828,1	4 922,0	5 002,5
primární sféra (%)	7,7	6,9	6,6	6,1	5,8	5,5	5,2	5,1	4,8	4,8	4,5	4,3	4,0	3,8	3,6	3,3
sekundární sféra (%)	42,9	42,2	41,8	41,5	41,1	40,9	40,1	39,5	40,0	39,6	39,4	39,2	39,5	40,0	40,2	40,5
terciární sféra (%)	49,4	51,0	51,6	52,3	53,1	53,6	54,7	55,4	55,2	55,5	56,1	56,5	56,5	56,3	56,2	56,1
nezjištěno (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (tis. osob)																
Zaměstnaní celkem	4 873,5	4 926,8	4 962,6	4 972,0	4 936,5	4 865,7	4 764,1	4 731,6	4 727,7	4 764,9	4 733,2	4 706,6	4 764,0	4 828,1	4 922,0	5 002,5
Podnikatel se zaměstnancí (=zaměstnavatelé)	130,5	156,6	188,0	202,3	198,7	202,5	195,7	196,2	186,2	192,6	196,8	187,5	177,1	195,9	184,0	178,7
Podnikatel bez zaměstnanců (=pracující na vlastní účet)	308,2	338,7	374,6	377,8	388,4	437,5	464,0	486,1	499,7	540,5	561,3	573,2	551,1	550,8	582,3	596,3
Člen produkčního družstva	181,6	132,8	99,4	91,3	80,4	64,5	55,1	50,8	43,8	35,8	28,0	24,3	21,3	16,3	14,1	12,1
Podíl zaměstnaných ve vlastním podniku celkem na zaměstnaných celkem (%)	9,0	10,1	11,3	11,7	11,9	13,2	13,8	14,4	14,5	15,4	16,4	16,2	15,3	15,5	15,6	15,5
Zaměstnaní podle klasifikace zaměstnání KZAM (tis. osob)																
Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	214,0	253,6	305,8	333,1	328,0	324,9	313,0	290,7	301,5	303,5	285,7	291,8	294,2	318,1	327,6	333,6
Vědeckí a odborní duševní pracovníci	446,2	435,4	468,3	468,4	478,5	468,6	478,3	504,8	506,3	486,6	484,9	499,1	515,7	519,5	543,6	556,6
Techn., zdravot. a pedagog. prac. (vč. příbuz. oborů)	873,4	897,4	890,1	889,9	890,8	878,6	878,4	883,0	896,9	912,3	952,0	974,0	1 039,4	1 056,5	1 098,8	1 134,9
Níže administrativní pracovníci (úředníci)	360,5	373,2	378,4	389,5	398,5	394,0	367,8	364,7	381,5	406,6	380,3	373,2	357,8	338,6	343,8	353,2
Provozní pracovníci ve službách a obchodě	517,5	550,1	556,8	566,9	582,7	597,3	576,7	567,8	578,7	597,1	593,9	577,8	575,4	583,8	578,0	578,9
Kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	1 277,1	1 231,1	1 219,1	1 184,4	1 106,1	1 047,7	98,2	95,8	91,0	91,2	87,8	81,6	76,0	73,7	73,3	68,3
Řemeslníci a kvalifik. výrobci, zpracovatelé, opraváři	1 114,8	1 094,3	1 072,4	1 050,5	1 040,2	1 025,7	994,1	965,6	936,6	935,1	926,3	905,0	888,3	878,9	915,1	934,9
Obsluha strojů a zařízení	643,0	655,1	639,9	638,4	623,8	613,3	608,8	606,6	618,3	628,7	624,6	631,0	655,3	690,4	682,0	676,7
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	495,8	468,4	469,0	456,4	428,2	415,2	392,1	393,3	372,0	366,1	360,8	348,3	344,9	350,8	344,8	348,6
Příslušníci armády	71,0	63,8	54,6	57,5	52,1	48,0	55,2	56,1	43,3	34,9	35,7	22,7	14,8	16,8	14,2	16,1
Nezjištěno	9,7	12,4	5,5	2,9	3,0	1,3	1,5	3,3	1,8	2,7	1,2	2,1	2,3	0,8	0,7	0,6

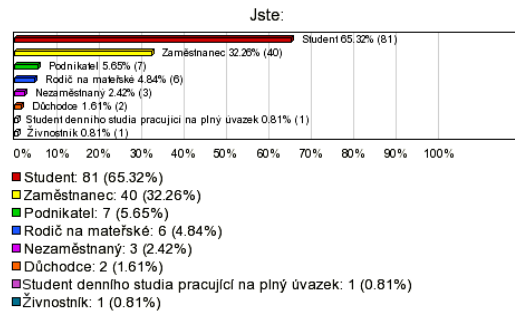
Tabulka J.1: Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) (ČSÚ, 2011a).

K VELIKOST BYTŮ

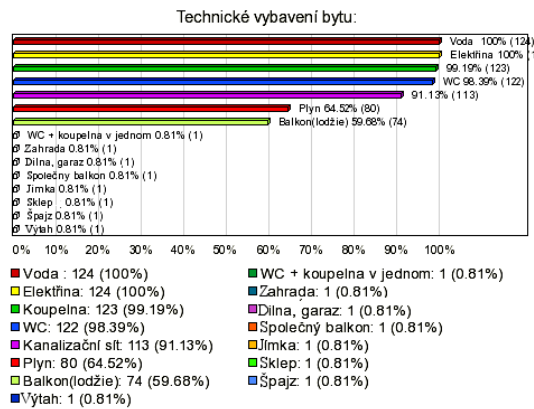
Rok	Průměrná obytná plocha (v m ²)				Průměrná užitková plocha (v m ²)			
	rodinné domy	bytové domy	nástavby a přístavby		rodinné domy	bytové domy	nástavby a přístavby	
			k rodin. domům	k byt. domům			k rodin. domům	k byt. domům
1997	92,8	46,0	60,6	49,4	152,0	66,3	93,1	73,1
1998	96,4	52,9	62,6	49,1	154,7	73,6	94,3	73,0
1999	96,5	51,0	63,7	49,7	158,5	70,2	97,2	74,5
2000	96,9	45,2	63,2	48,3	155,4	67,7	95,5	71,3
2001	96,3	48,0	64,2	51,8	151,7	68,0	97,5	77,4
2002	97,0	43,7	64,3	53,7	153,0	61,1	96,6	78,4
2003	96,6	49,3	64,9	55,5	152,7	67,5	97,4	79,4
2004	97,0	47,5	65,3	49,7	151,5	66,7	97,1	71,1
2005	98,1	50,4	66,1	54,4	145,9	66,4	96,9	77,2
2006	97,9	50,2	70,1	53,9	142,8	68,0	100,2	72,3
2007	97,1	50,7	69,1	55,1	141,4	66,7	97,7	74,7
2008	96,3	54,0	70,7	52,4	138,8	71,2	102,6	71,6
2009	94,4	52,1	71,9	52,9	136,4	69,1	101,8	74,3
1997-2003	96,3	48,2	63,5	50,7	154,0	67,9	96,1	74,9
2004-2009	96,7	50,9	68,4	53,0	142,1	68,0	99,1	73,4

Tabulka K.1: Velikost bytů dokončených ve stavbách pro bydlení v letech 1997-2009 (ČSÚ, 2011b).

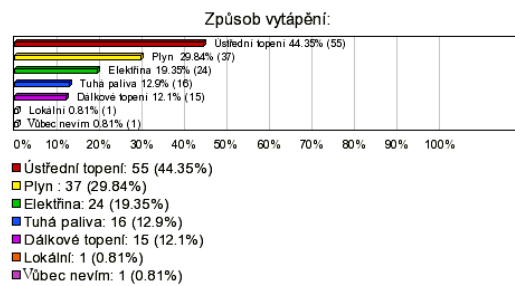
L VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU

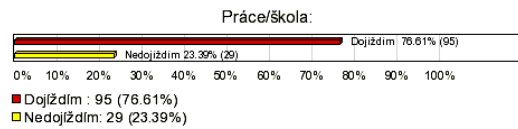
Obrázek L.1: Otázka č. 1.

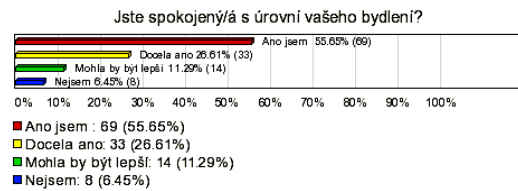
Obrázek L.2: Otázka č. 6.

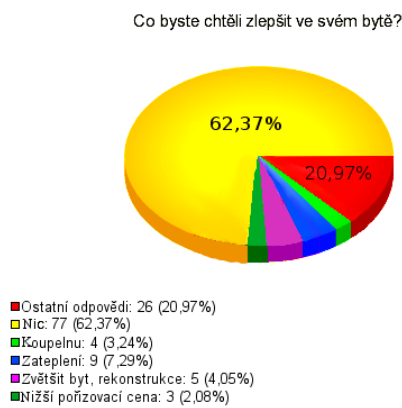
Obrázek L.3: Otázka č. 7.

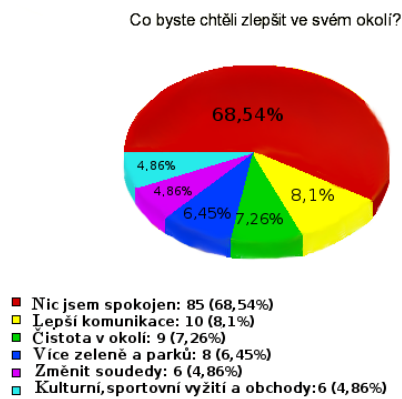
Obrázek L.4: Otázka č. 14.

Obrázek L.5: Otázka č. 16.

Obrázek L.6: Otázka č. 17.

Obrázek L.7: Otázka č. 18.